

Jaarverslag 2018

Weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost

In 2018 vond Hans van der Velden (links) het 1e kievitsei van de gemeente Wageningen, maar hij overleed op 4 oktober 2018. Hans was ruim 18 jaar een zeer gewaardeerd lid van de WBO.

Dit jaarverslag is mede mogelijk gemaakt door:

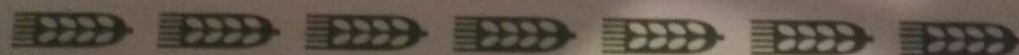
Proef de rijkdom van

Het Binnenveld

Streekproducten uit de buurt

VAN HAREN

Diervoeders / fourage en kunstmest

Rijnsteeg 74
6708 PK Wageningen
Telefoon 0317-424000
Fax 0317-415232

VAN HAREN

Diervoeders / fourage en kunstmest

Inhoud

blz.

1.	Inleiding	4
2.	Werkgebied, doelstelling en werkwijze	6
3.	Resultaten weidevogelbescherming 2018	7
3.1.	Resultaten weidevogelbeheer Binnenveld 2018 (en meer)	7
3.2.	Resultaten WBO 2018	9
3.3.	Bescherming van nesten en jongen	10
3.3.1.	Bescherming van nesten met eieren (= nestland)	10
3.3.2.	Bescherming van jonge weidevogels (= kuikenland)	11
3.4.	Invloed van predatie en agrarische werkzaamheden	14
4.	Samenwerking met andere partijen in het veld	16
5.	Onderzoek, beleid en publiciteit	18
6.	Conclusie en vooruitblik	19

Bijlagen:

Bijlage 1.	Deelnemende vrijwilligers (wegens privacywet online niet beschikbaar)	20
Bijlage 2.	Deelnemende bedrijven (wegens privacywet online niet beschikbaar)	22
Bijlage 3.	Resultaten per bedrijf → 3a. Binnenveld-Oost; 3b. Ederveen-Lunteren; 3c. De Valk	25
Bijlage 4a.	Overzichtstabel resultaten 2002-2018	29
Bijlage 4b.	Soortkaarten WBO 2018	34
Bijlage 5.	Vogel- en activiteitenlogboek 2018	40

COLOFON:

Tekst en lay-out:

Henk van Paassen

Foto's:

Harm Roseboom (HR)

Henk van Paassen (HvP)

Peter Pfeifer (PP)

Rik Nagtegaal (RN)

Sponsors:

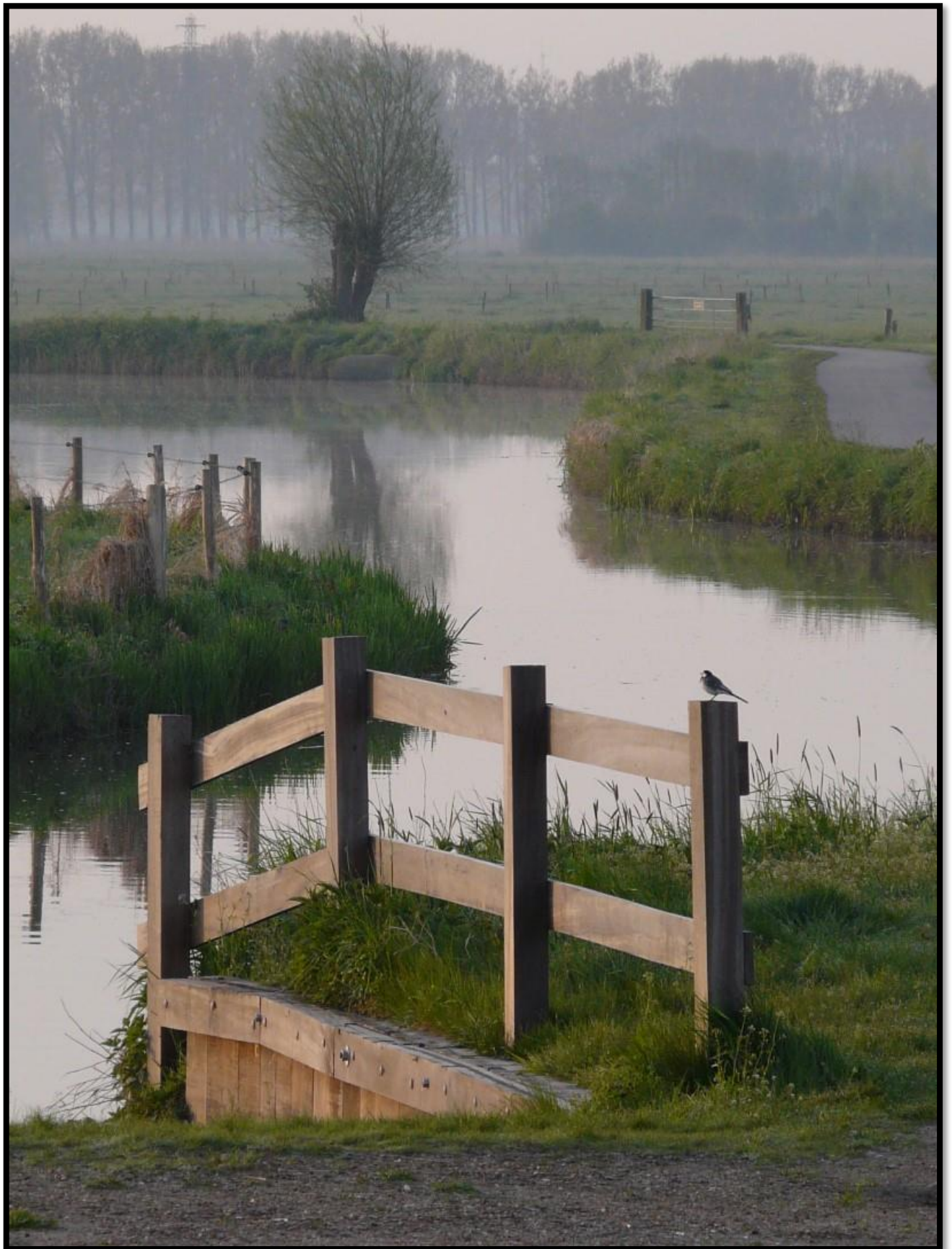
- ANV Het Binnenveld
- Bakkerij Ten Veen
- Gemeente Ede
- Gemeente Wageningen
- Loonbedrijf VOF Van Haren
- Loonbedrijf Jan Rauw & Zn. B.V.
- Postservice - stads-/streekpostdienst
- Proef- en leerbedrijf Droevendaal
- Veevoederhandel Jan van Haren
- Jan en Jeltje
- Unifarm

Illustratie: Elwin van der Kolk

Foto voorkaft: Hans van der Velden (l) in het bijzijn van burgemeester Van Rumund (m) en Unifarmer Gerard Derks (r) bij het 1^e Kievitsnest van de gemeente Wageningen op de WUR-proefvelden.

Ede, februari 2019.

De Grift, de verbindende levensader van het Binnenveld (HvP)

1. Inleiding

Voor u ligt het **jaarverslag 2018** van de Weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost (WBO). Het geeft een overzicht van de resultaten van de weidevogelbescherming van het Gelderse/oostelijke deel van het Binnenveld. Het jaar 2018 was wederom een goed broedseizoen met een **uitkomst van 82%** van alle weidevogelnesten!

Wij zien een **jaarverslag** als een goede methode om bekendheid te geven aan ons beschermingswerk, dat al sinds 1992 door boeren, loonwerkers en vrijwilligers van de WBO in Binnenveld-Oost gezamenlijk wordt verricht. Sinds 2010 werken wij samen met de Weidevogelbeschermingsgroep Binnenveld-West (WBW) aan het **Weidevogelplan Binnenveld**, dat door de gemeenten Ede, Wageningen, Rhenen en Veenendaal financieel wordt ondersteund. Een dergelijke intergemeentelijk Weidevogelplan blijft uniek in Nederland!

Weidevogelbescherming omvat niet alleen het zoeken en beschermen van nesten van weidevogels om te voorkomen dat deze nesten sneuvelen door landbouwkundige werkzaamheden. Ook de bescherming van de uitgekomen jonge weidevogels is expliciet onderdeel geworden van ons beschermingswerk in het Binnenveld. Daarom spreken wij vanaf nu liever van '**weidevogelbeheer**' in plaats van '**weidevogelbescherming**'.

In 2018 zijn door WBO, WBW en ANV de volgende **weidevogelbeheer-acties** ondernomen, te weten:

- **Presentatie** voor Unifarm-personeel voor nog betere beheerresultaten op de proefvelden;
- **Filmavond** van IVN-Veenendaal/WBW over Weidevogels in het Binnenveld;
- **Overleg** bij provincie Gelderland over Natuurtoets i.r.t. plan Binnenveldse Hooilanden (=BH);
- **Experiment Kievitpakketten** bij meerdere boeren in het Binnenveld;
- **Vervolgonderzoek kuikenoverleving** als vervolg op het Jaar van de Kievit;
- **Overleg** bij Lynx over meer weidevogelaandacht in projectplan Binnenveldse Hooilanden;
- **Overleg** bij Waterschap V&V over zienswijze WBO/WBW inzake Projectbesluit BH;
- **Excursie** voor kaderleden van LTO-Noord door het Hart van het Binnenveld;
- **Instelling** Stuur/Werkgroep Weidevogels voor nieuw Weidevogelbeheerplan;
- **Overleg** met Waterschap V&V over werkprotocol bij uitvoering projectplan BH;
- **Deelname** aan Wetenschappelijke Adviescommissie SMB over Beheerplan BH.

Maar ons beschermingswerk beperkt zich niet alleen tot het Binnenveld. Onze ervaren vrijwilligers zwermen ook uit naar maisvelden in noordelijke delen van de Gelderse Vallei. Het gaat dan met name om maispercelen rondom Ederveen en Lunteren, alsmede rondom De Valk en De Glind. In de *bijlage 3* leest u hier meer over.

Graag wil ik alle boeren, loonwerkers en vrijwilligers bedanken voor hun inzet en medewerking aan de goede resultaten van het afgelopen jaar!

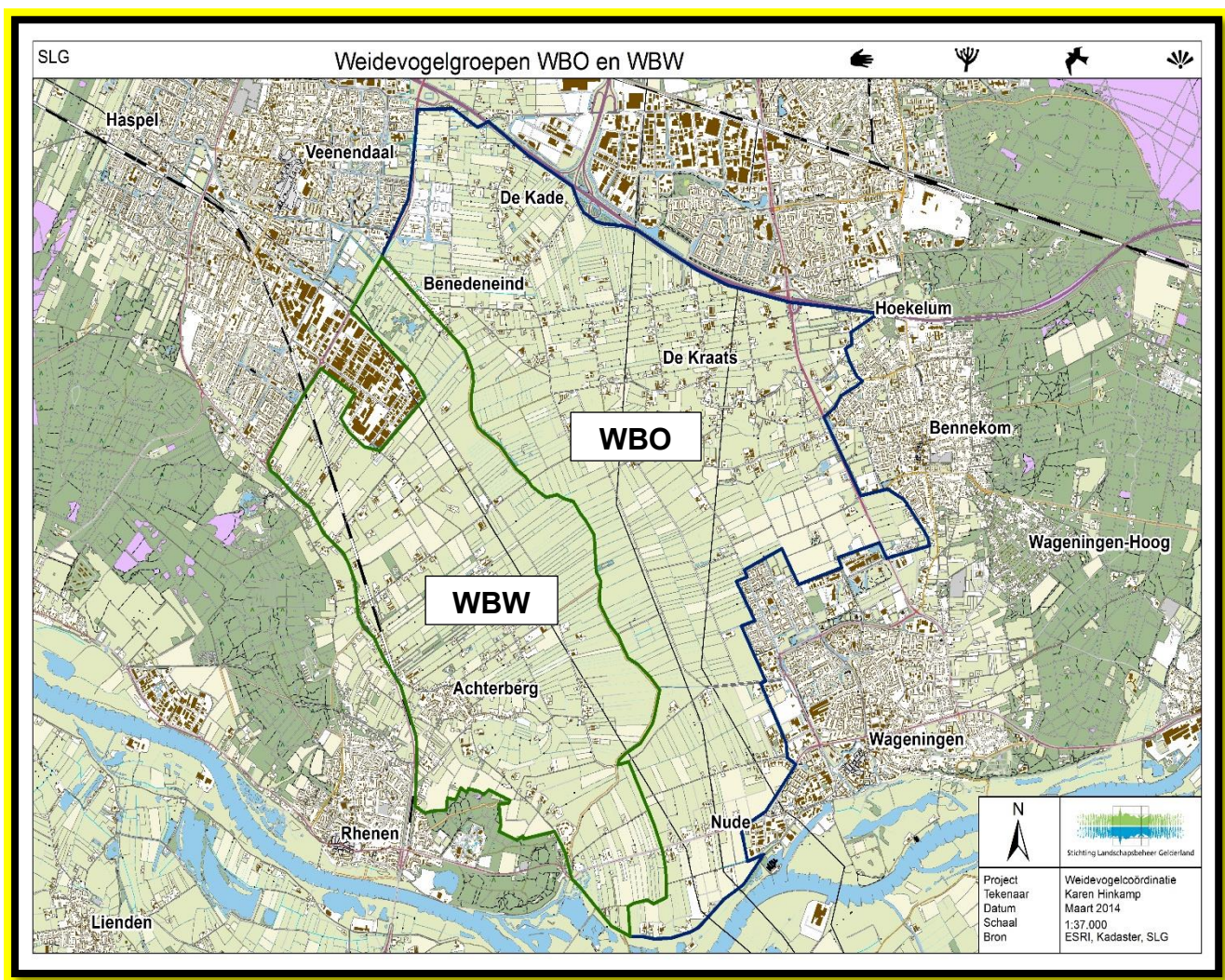
Tegelijkertijd spreek ik de hoop en wens uit dat wij *met elkaar* de broedende en opgroeïende weidevogels in het Binnenveld ook in 2019 weer de zo noodzakelijke bescherming kunnen bieden.

En samen met ANV en WBW strijden wij achter de schermen ook in 2019 voor nog meer steun voor een integraal en duurzaam weidevogelbeheer voor het hele Binnenveld!

Paapje broedt op de Veenkampen (PP)

Henk van Paassen, algemeen coördinator WBO
website: www.inhetbinnenveld.nl

Werkgebieden van WBW (rood omlind) en WBO (blauw omlind)

De openheid ter weerszijden van de Veensteeg is essentieel voor weidevogels (HvP).

2. Werkgebied, doelstelling en werkwijze

De Weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost (WBO) is een **vrijwilligersgroep** die voortkomt uit de IVN-Vogelwerkgroep Ede. De groep bestaat uit 20 enthousiaste vrijwilligers uit Ede, Bennekom, Lunteren en Wageningen. Ten westen van de Grift is de Weidevogelbeschermgroep Binnenveld-West (WBW) actief.

Het **werkgebied** van de WBO beslaat een oppervlakte van circa 1.600 hectare, waarvan circa 1.200 ha daadwerkelijk bezocht en beschermd c.q. beheerd wordt. Het gebied ligt globaal tussen de A12 in het noorden, Bennekom/Dreeslaan in het oosten, de Neder-Rijn/Rijndijk in het zuiden en de Grift/Valleikanaal en Veenendaal-Oost/Groene Grens in het westen. Het werkgebied van de WBO omvat het grondgebied van de gemeenten Ede, Wageningen en Veenendaal, voor zover gelegen in het Binnenveld ten oosten van de Grift/Valleikanaal.

De **doelstelling** van de WBO is, dat zij door haar beschermwerk en via nauwe samenwerking met boeren, loonwerkers, ANV en gemeenten probeert te bereiken, dat de bestaande weidevogelpopulatie van Kievit, Grutto, Scholekster, Wulp en Tureluur minimaal op peil blijft en waar mogelijk in aantal en soorten toeneemt. De laatste jaren zet de WBO zich ook in voor akkervogelbeheer voor Patrijs, Gele Kwikstaart en Kwartel.

Hoe gaat de WBO te werk?

De WBO doet haar werk door samen met boeren en loonwerkers de nesten van deze akker- en weidevogels voor, tijdens en na landbouwkundige activiteiten op te sporen, te markeren en te beschermen. Het gaat om vele bewerkingen, zoals bemesten, beweiden, maaien, ploegen, eggen, zaaien, wieden en aanaarden.

Door de nesten van weidevogels goed te markeren kunnen boeren en loonwerkers deze nesten tijdig zien liggen en kunnen zij er tijdens hun werkzaamheden rekening mee houden. Dit doen zij door tijdens de bewerkingen om het nest heen te rijden, door de nesten af te dekken en/of de nesten zo nodig te verplaatsen. Als de boer daarvoor zelf geen tijd heeft, kunnen zij de hulp inroepen van de vrijwilligers van de WBO. De meeste boeren hebben in het voorjaar weinig tijd om de nesten zelf te zoeken. Daarom helpen onze vrijwilligers hen om deze nesten op te sporen, te markeren, te noteren, en ook door te geven aan de boeren. Ook ingehuurd loonwerkers kunnen dan *tijdig en goed* ingeseind worden over de exacte ligging en 'status' van de nesten (status = hoelang bebroed).

Sinds 2016 worden alle weidevogellegfels via smartphones en PC **digitaal in kaart** gebracht. Dit jaar hebben Christ Elsten, Rik Nagtegaal en Henk van Paassen die registratie uitgevoerd. Het resultaat van al ons beschermwerk wordt jaarlijks vastgelegd in een computerprogramma van Landschappen.nl, dat onder Boerenlandvogels Nederland te vinden is op www.weidevogelbescherming.nl. Met al deze cijfers wordt sturing gegeven aan het landelijke weidevogelbeleid. Landschappen.nl werkt daarvoor nauw samen met SOVON en Vogelbescherming Nederland. Via een speciale code is dit systeem ook *raadpleegbaar* voor boeren en loonwerkers, zodat zij dagelijks online kunnen zien, waar op hun percelen de nesten liggen. Boeren, die interesse hebben in deze actuele legselinformatie, kunnen zich melden.

Een belangrijke nieuwe ontwikkeling in de weidevogelbescherming is de inzet van **drones**, bijv. voorafgaand aan maaiwerkzaamheden. In 2018 is door de WBW een eerste verkennende proef met drones uitgevoerd. Karen Hinkamp van Landschapsbeheer Gelderland coördineert de uitleen van drone(s).

Boeren met interesse voor de inzet van drones kunnen zich melden bij WBO, WBW en ANV.

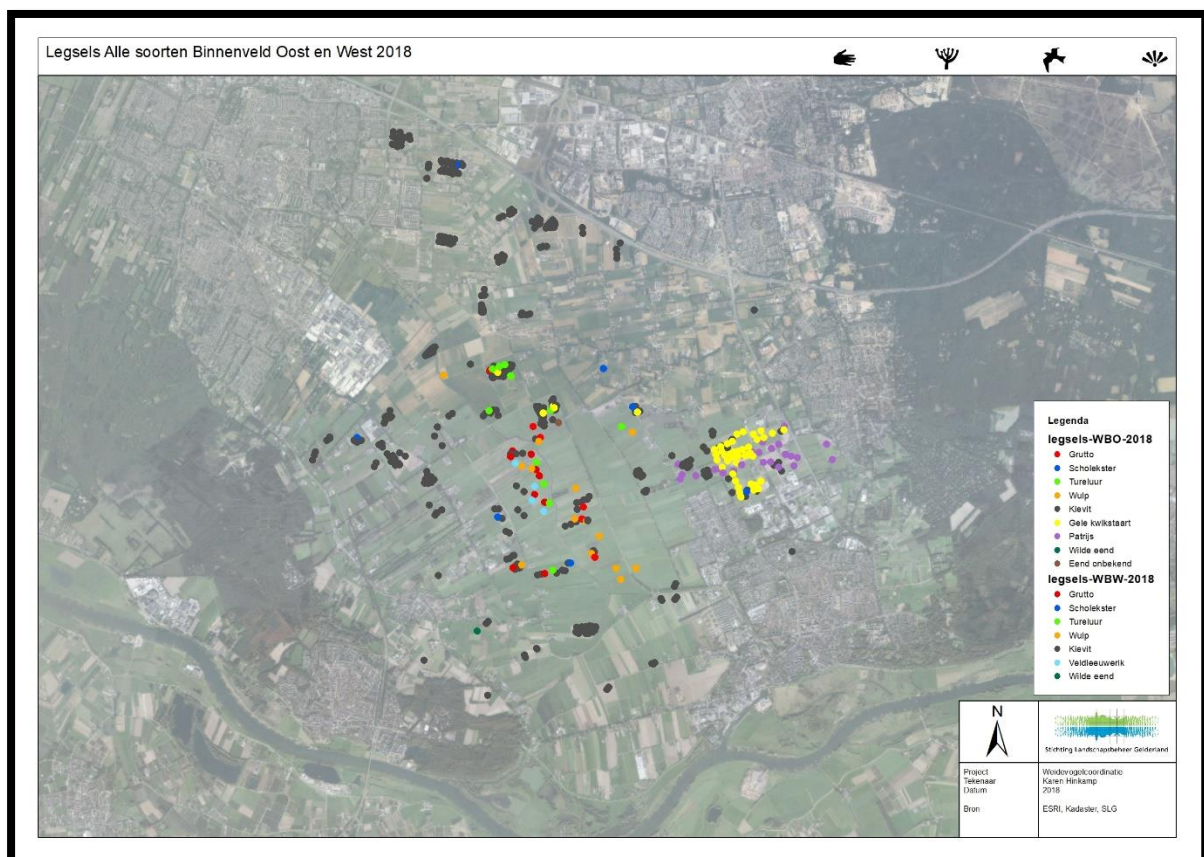

3. Resultaten weidevogelbescherming 2018

Weidevogelbescherming bestaat normaal uit **twee onderdelen**: nestbescherming en bescherming van jongen. De WBO heeft ruime ervaring met de bescherming van nesten met eieren (**nestbescherming**). De bescherming van jongen via voldoende **kuikenland** komt in het Binnenveld steeds meer op gang. In het huidige **Weidevogelplan Binnenveld** (2009) gaat het vooralsnog om nestbescherming via de toekenning van legselvergoeding aan boeren voor elk weidevogelnest dat wordt beschermd. Daarnaast kent ons Weidevogelplan zgn. **last-minute contracten** voor ruige mest, kleine en grote vluchtstroken bij maaien, en uitgesteld maaien. Maar de roep om meer kuikenland wordt steeds groter. Ons doel verschuift steeds meer naar integraal en duurzaam weidevogelbeheer, waarbij openheid, hoge grondwaterstand en kruidenrijke grasland de voorwaarden zijn. Via de introductie van **Kievitpakketten** voor maisland zijn in 2018 de eerste resultaten zichtbaar. **Kortgezegd** zijn dat incidentele experimenten met braakstroken **en** uitgestelde werkzaamheden tot half mei. Met name de proef met **braakstroken op maisland** bij boer Jan van Ginkel is succesvol geweest.

3.1. Resultaten weidevogelbeheer Binnenveld 2018

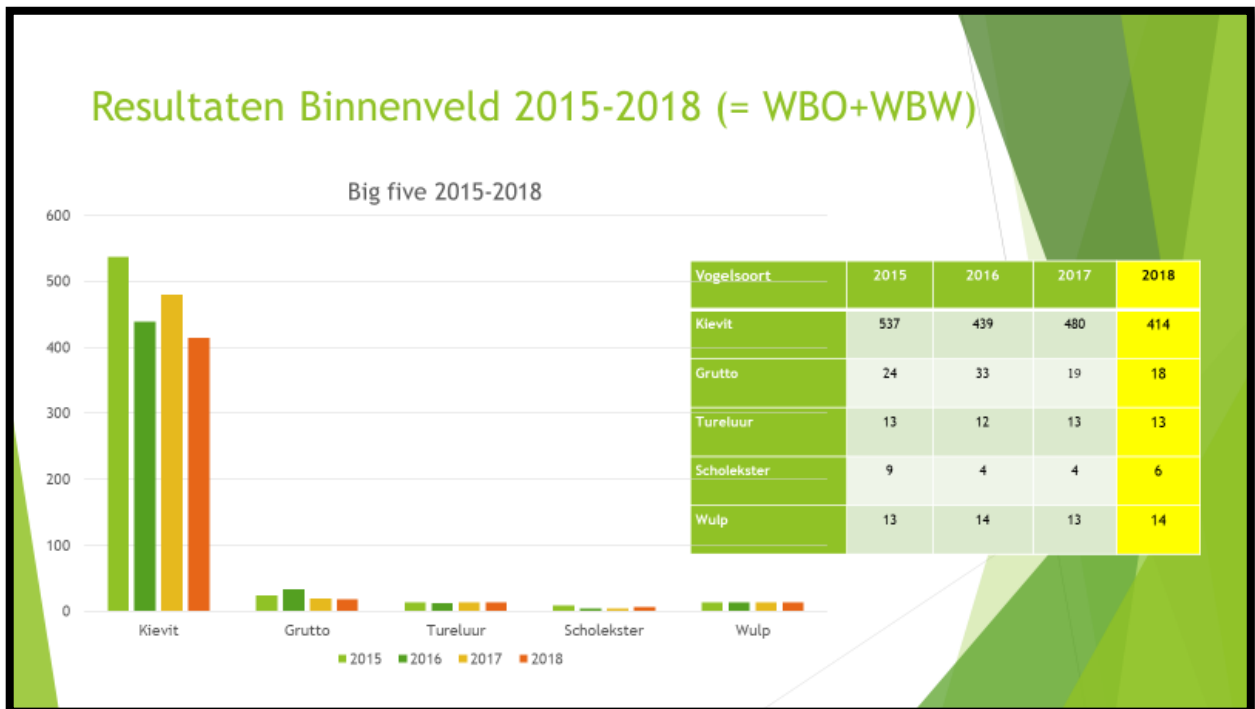
Om beleidsmatig sterker te staan moeten wij de weidevogels van het Binnenveld niet opdelen per provincie. Immers, weidevogels trekken zich niets aan van de Grift als provinciegrens tussen Utrecht en Gelderland. Het maakt vogels ook niet veel uit wie perceeleigenaar is, maar wel hoe die voor hen de inrichting en het beheer (laat) uitvoeren. Onderstaand **kaartbeeld** geeft een beeld van de verspreiding van de nesten over het hele Binnenveld. Om te laten zien hoe rijk het Binnenveld aan weidevogels is, hebben we ook de cijfers van de '**big five**' van de afgelopen vier jaar op rij gezet ([zie afbeelding op pag. 8](#)).

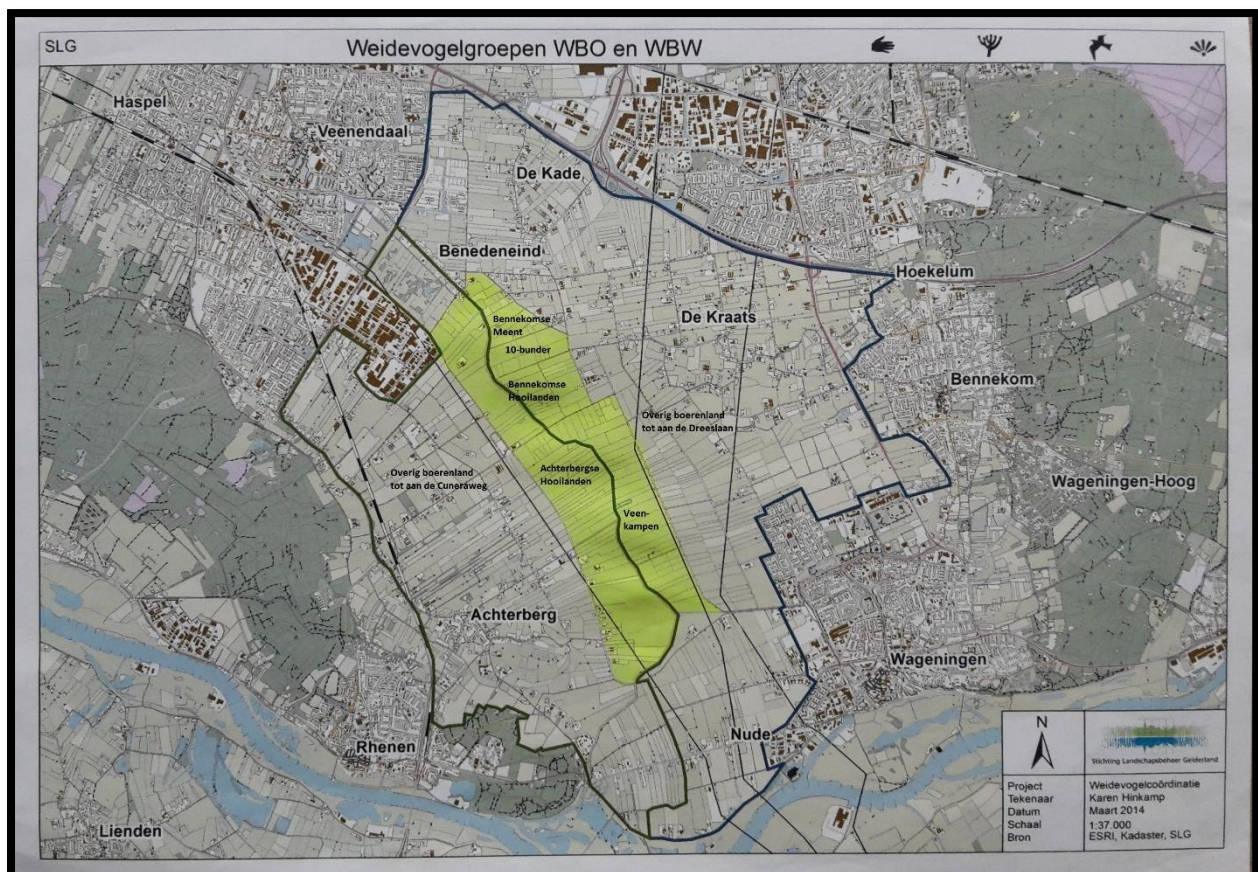
Kaart met de weidevogelnesten van het hele Binnenveld (dus WBW en WBO tezamen).

Wat opvalt is de grote concentratie van weide- en akkervogelnesten op de proefvelden van Unifarm.

Aantallen weidevogelnesten en broedparen in het hele Binnenveld 2015 - 2018

De open kern van het Binnenveld (geel) bevindt zich ter weerszijden van de Grift.

3.2. Resultaten WBO 2018

Het broedseizoen begon dit jaar met een WBO-startavond op 7 maart 2018 op biologisch proef- en leerbedrijf Droevendaal. Tijdens onze startavond zijn afspraken gemaakt over het nieuwe broedseizoen. De startavond is altijd begin maart, vlak voor de vondst van het 1^e Kievitse. Ons weidevogelbeschermingswerk loopt van begin maart tot begin juli en beslaat dus vier maanden. Dit omdat de laatste vervollegsels van de Kievit op maïsland meestal pas in de eerste helft van juli uitkomen. Het broedseizoen wordt traditioneel afgesloten met een slotavond. De gezamenlijke slotavond vond dit jaar plaats op 12 september 2018 op boerderij De Hooilanden.

De 1^e legsels van 2018

Het 1^e Kievitse van Nederland werd dit jaar gevonden op 14 maart in Noordeloos (ZH). Het 1^e Kievitsnest van Gelderland werd eveneens op 14 maart gevonden in Delwijnen. Het 1^e Kievitsnest van het Binnenveld werd op 16 maart gevonden door Harry Dekker in de gemeente Veenendaal (zie foto). Het 1^e Wageningse Kievitsnest werd op 29 maart gevonden door Hans van der Velden (zie voorkaft). De 1^e nesten van Wulp, Grutto, Tureluur en Scholekster werden zoals te doen gebruikelijk gevonden door Ardy Rekers en Harm Roseboom. **Meer informatie:** <http://www.boerenlandvogelsnederland.nl/eerste-legsels/overzicht-eerste-eieren/>

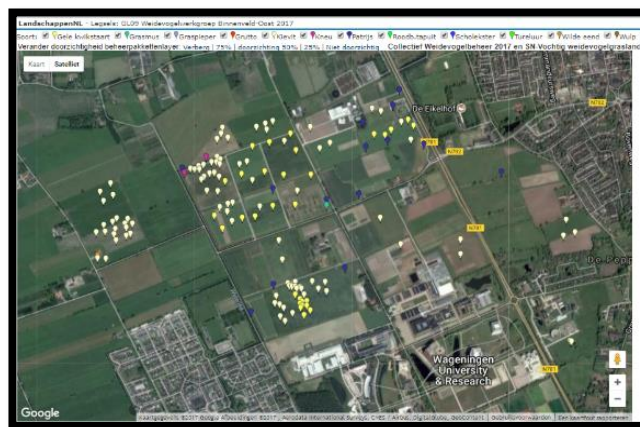
De resultaten van 2018

Het aantal agrarische bedrijven dat met ons beschermingswerk in Binnenveld-Oost mee doet, blijft redelijk constant. De in 2018 gevonden weidevogelnesten lagen dit jaar op de gronden van 34 bedrijven. Dit is bijna 50% van alle in Oost geregistreerde bedrijven. De lijst van deelnemende boeren en loonwerkers vind je in **bijlage 2**. De WBO heeft in 2018 **minder** weidevogelnesten gevonden dan in 2017 (392 om 455), maar er zijn betrekkelijk **weinig** nesten verloren gegaan (69). Dit komt onder meer doordat bij concentratie de vogels zich samen beter kunnen verdedigen tegen predatoren. Ook zijn dit jaar veel 1^e legsels succesvol uitgekomen en groot gegroeid.

In het Binnenveld is **bijna 75%** van alle nesten een Kievitsnest. Andere weidevogelsoorten komen maar in zeer beperkte mate voor. Traditioneel scoren de maispercelen in onze deelgebieden **Noord en West** heel goed.

De populaties Patrijzen en Gele kwik op de WUR-proefvelden in deelgebied **Oost** doen het goed (zie kaartje).

In deelgebied **Zuid** blijft het aantal kievitsnesten uiterst klein. Het aantal Grutto's, Tureluurs en Wulpen blijft nagenoeg gelijk aan vorig jaar. De nesten van deze kritische soorten treffen wij vooral aan op grasland-percelen ter weerszijden van de Grift. Bijna alle Wulpen van het Binnenveld broeden in de Veenkampen (=zie kaartje op pag. 8).

Vrijwilligers gezocht!

Het beschermen van nesten en jongen in het veld gebeurt met hulp van 20 vrijwilligers van de WBO.

Omdat de vergrijzing onder onze vrijwilligers steeds groter wordt, zijn wij dringend op zoek naar nieuwe ervaren "aisikkers". Nieuw en jong bloed kan zich aanmelden bij de algemeen coördinator van de WBO (zie **bijlage 1**).

3.3. Bescherming van nesten en jongen

3.3.1. Bescherming van nesten met eieren (= nestland)

Zoals gezegd is de WBO sinds 1992 vooral bezig geweest met nestbescherming, oftewel de bescherming van de nesten met eieren van weidevogels. In **bijlage 4** vindt u de jaarcijfers van de WBO over de afgelopen 17 jaar (2002-2018). Ons beschermingswerk heeft in principe alleen betrekking op de bescherming van weidevogelnesten op boerenland. De SBB-natuurgebieden langs de Grift en in de Bennekomse Hooilanden/Meent zijn buiten beschouwing gelaten. Alleen als beweiding door vee aan de orde is, is bescherming ook daar nodig.

Uit de resultaten over 2018 voor Binnenveld-Oost kunnen wij de volgende **conclusies** trekken:

- met 329 nesten gevonden en 82% uitgekomen nesten een prachtig uitkomstresultaat;
- de predatie is dit jaar met 8,5% het laagst van alle voorgaande jaren (zie **paragraaf 3.4.**);
- de Kievit blijft met 288 nesten (75%) ook in 2018 verreweg onze belangrijkste weidevogel;
- in 2018 lagen minder Kievitsnesten op maisland (78 ->70%) en meer op grasland (22 ->30%);
- door afname maisland (derogatie) liggen er weer meer kievitsnesten op grasland dan vorig jaar!
- de Grutto is met slechts 7 nesten op boerenland gehalveerd tov vorig jaar (2017: 16 nesten);
- de Wulp is met 11 nesten vrijwel volledig (90%) aangewezen op de weilanden van de Veenkampen;
- de Tureluur weet zich met 9 nesten op boerenland wederom redelijk te handhaven;
- de Scholekster groeide van 1 naar 4 nesten in het Binnenveld, maar wordt steeds meer stadsvogel!
- de Veldleeuwerik is niet broedend op boerenland aangetroffen, maar nestelde wel op SBB-terreinen;
- de Patrijs floreert vooral op de WUR-gronden langs de Plassteeg/Bornsesteeg (12 ->24 nesten);
- de Gele kwikstaart (34 →46 territoria) treffen wij op steeds meer percelen aan, vooral bij de WUR;
- de Kwartel deed het dit jaar aanzienlijk minder goed, slechts 1x op de WUR-proefvelden gehoord;
- de Kleine plevier heeft ook in 2018 in de Groene Grens gebroed (pioniersoort);

Meer gedetailleerde informatie over de resultaten per bedrijf over het afgelopen jaar: zie **bijlage 3**.

De meerjarige cijfers van onze weidevogelwerkgroep over de periode 2002-2018 staan in **bijlage 4**.

Met deze borden merken wij de percelen van boeren die meedoen met ons weidevogelbeheer (HvP)

3.3.2. Bescherming van jonge weidevogels (= kuikenland)

De bescherming van jonge weidevogels staat ook in het Binnenveld nog steeds in de kinderschoenen. Voor een optimaal contact tussen boeren en vrijwilligers gedurende het hele broedseizoen blijkt de WBO **WhatsApp-groep** een heel nuttig communicatiemiddel.

Resultaten Kievitskuikenonderzoek SOVON

Ondanks het recente kievitkuikenonderzoek van SOVON/VBN/NIOO is nog altijd weinig bekend van de overleving van jonge weidevogels. In 2018 is het Kievitkuikenonderzoek in het Binnenveld voortgezet. Het onderzoek heeft vooral plaatsgevonden op een maiscomplex in de hoek Eemweg-Kooiweg.

Oudervogels vangt men met een aparte vangkooi (HvP)

In 2018 zijn naast tientallen 1-dags en 2-weeks kievitkuikens ook oudervogels geringd en voorzien van een vlag met code. Mede door het gunstige weer zijn in 2018 meer kuikens vliegvlug geworden. Dit jaar zijn zelfs eerder geringde oudervogels met jongen fotografisch vastgelegd (zie onderstaande foto).

In 2018 zijn ook eerder geringde oudervogels met jongen gezien (Peter Pfeifer)

Op weg naar nieuw Weidevogelplan Binnenveld

Voor **Grutto**, **Tureluur** en **Wulp** behoort het Binnenveld **niet** tot de TOP-weidevogelgebieden van Nederland, waarvoor aparte subsidiepakketten beschikbaar zijn. Mozaïekbeheer en Weidevogelboerderijen komen in het Binnenveld niet voor. Desondanks zou een *mede* op Grutto, Tureluur en Wulp afgestemd beheer in de Binnenveldse Hooilanden welkom zijn.

Voor de **Kievit** is het Binnenveld **wel** een TOP-gebied, waarvoor sinds het nieuwe ANLB aparte **Kievitpakketten** beschikbaar zijn gekomen.

Tureluurs weten aardig stand te houden (HvP)

Anders gezegd: Om jonge Grutto's, Wulpen, Tureluurs en Kieviten meer overlevingskansen te bieden, verdient het aanbeveling om via een nieuwe Weidevogelplan Binnenveld en/of via het ANLB **duurzaam weidevogelbeheer** mogelijk te maken. Onze Pleitnota, Visie, Nadere uitwerking en Beheerparagraaf voor het Hart van het Binnenveld bieden daarvoor een goede basis. Meer informatie over deze stukken is te vinden op onze website www.inhetbinnenveld.nl.

De belangrijkste **aanbevelingen** vanuit de Evaluatie van het Weidevogelplan (2015) zijn:

- *meer en beter **contact** met boeren en loonwerkers;*
- *meer boeren interesseren voor **last-minute contracten** voor meer kuikenland;*
- *meer overlevingskansen voor kuikens door **permanente braakranden** langs maispercelen.*

En verder is nodig:

- *meer **Kievitpakketten** met uitgestelde werkzaamheden tot half mei en braakstroken langs mais.*
- *meer Landbouwinclusieve natuur (NIL), waarbij **boeren** meedoen met oog op meer biodiversiteit*
- *meer Natuurinclusieve landbouw (LIN), waarbij **natuurorganisaties** meedoen met meer kuikenland.*

Grutto's deden het in 2018 maar half zo goed (PP).

Kieviten zag je in 2018 meer op grasland (PP).

Kieuitenstand loopt terug!

Netals elders loopt de kieuitenstand ook in het Binnenveld terug en concentreert zich in toenemende mate op maisland. De Kievit is her een **akkervogel**. Om de Kievit als soort in gelijke aantallen te laten voortbestaan is het nodig, dat **0,8 jong per legsel** vliegvlug wordt. Nu kan een Kievit per seizoen meerdere keren opnieuw met broeden beginnen (= vervolglegels). Onderzoek toont echter aan dat 1^e legsel de sterkste Kievitsjongen voortbrengen. Reden te meer om het rapen en verhandelen van kievitseieren in het hele land te blijven verbieden! Handhaving van het raapverbod in het Binnenveld blijft hoe dan ook een extra aandachtspunt voor de veldpolitie!

Geringde kievitkuikens op maisakker (PP)

Gruttostand blijft een grote zorg!

De Gruttostand in het hele Binnenveld is in 2018 verder teruggelopen, en op boerenland zelfs gehalveerd. Desondanks hebben wij goede hoop dat de Gruttopopulatie weer gaat groeien. De toekomst zal het leren. Bij de Grutto is **1,0 vliegvlug jong per legsel** nodig om de soort te laten voortbestaan. Na verlies van het 1^e legsel begint een Grutto in de regel niet meer aan een 2^e legsel. Vroeg maaien van grasland waar Grutto's broeden, is slecht voor het voortbestaan van de Grutto! Vandaar dat de WBO voorstander is van **verlaat of uitgesteld maaien** op percelen met Gruttosten. Deze percelen bevinden zich vooral op percelen aan weerszijden van de Grift. En juist die percelen van Veenkampen en Achterbergse Hooilanden staan flink onder druk.

Grutto's prefereren grasland (PP).

Jonge Grutto's hebben vooral kruidenrijk grasland met veel insecten nodig om te groeien.

Last-minute contracten

In 2018 is door boeren op meerdere percelen aan de Veensteeg gebruik gemaakt van de beheervergoeding voor uitgesteld maaien en grote vluchtstroken. In het belang van de kuikens is het nodig om meer boeren voor deze en andere beheercontracten te interesseren! De contracten dienen wel vooraf aan de werkzaamheden met advies van de betreffende WBO-vrijwilliger te worden afgesloten. De Last-minute contracten worden opgesteld door **ANV-coördinator** Otto Vloedgraven (06-28870603).

Grote vluchtstroken ongemaaid gras zijn hard nodig voor kuikens (RN)

3.4. Invloed van predatie en agrarische werkzaamheden

Wat is predatie?

Predatie is het opeten van de legsels en/of de jongen van weidevogels door kraaien, vossen, marterachtigen, roofvogels, reigers, ooievaars, e.d..

De **predatie van legsels** wordt vooral veroorzaakt door vossen en kraaien, maar soms ook door o.a. wezels, hermelijnen en wilde katten.

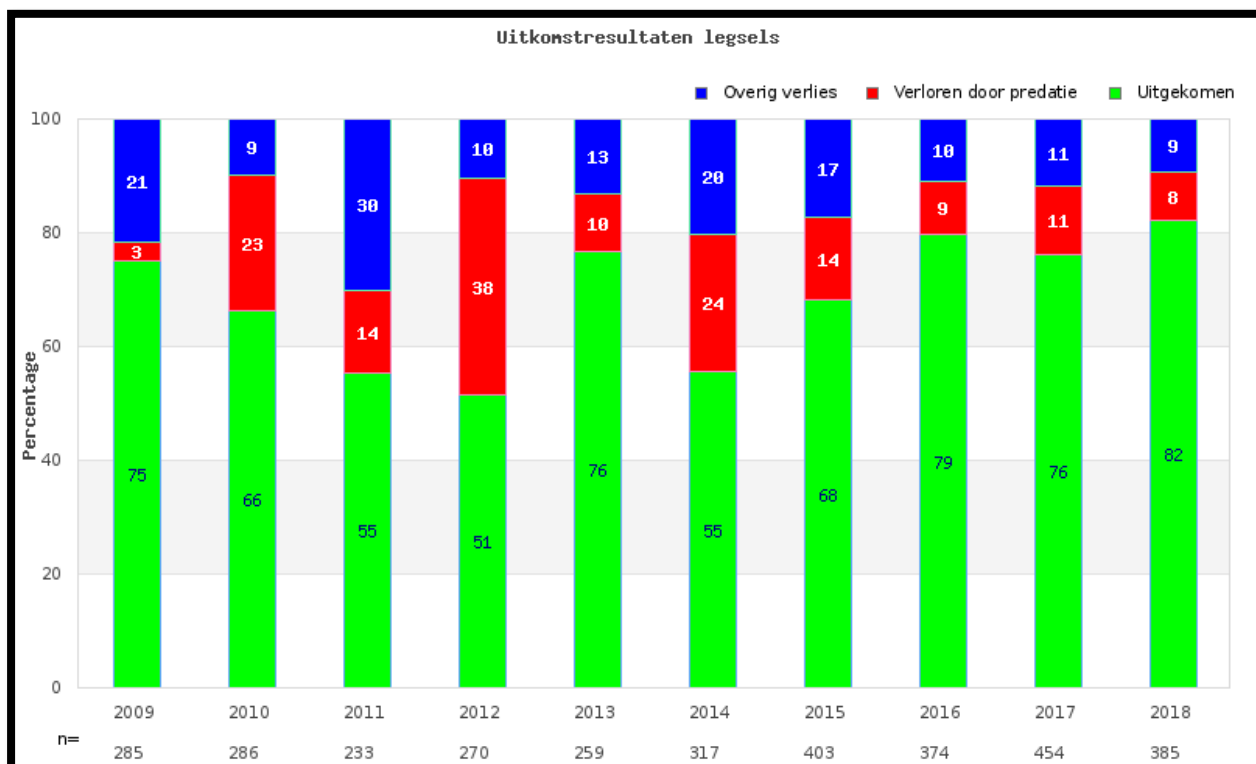
De **predatie van kuikens/pullen** komt vooral op rekening van roofvogels, reigers en in toenemende mate ook ooievaars en grote zilverreigers (zie **foto**).

De werkelijke omvang van de predatie van kuikens is moeilijk vast te stellen.

Predatie van legsels in 2018

15 jaar geleden hadden wij in het Binnenveld nog een predatie van 80%. Tot 2009 gold nog een jachtverbod op vossen en kraaien. Door gerichte jacht op kraaien en vossen is de predatie van legsels in het Binnenveld sinds 2009 sterk afgenomen. Vanaf 2009 schommelt de predatie tussen 10 en 20%, met uitschieter van 38% in 2012. In de grafiek zien wij dat de legselpredatie sinds 2014 is **gedaald** naar 8% in 2018. Door de lage predatie van de laatste jaren liggen de uitkomstresultaten rond de 80%!

Door terugdringing van **Predatie** en **Overig verlies** zijn de **Uitkomstresultaten** in de loop der jaren sterk verbeterd.

Verlies door werkzaamheden in 2018

Het legselverlies door agrarische werkzaamheden is in 2018 met slechts 5 nesten (1,3%) uitzonderlijk laag te noemen. Het gaat hier in vrijwel alle gevallen om Kievitsnesten op bouwland. Op bouwland sneuvelen niet alleen de meeste nesten, maar ook veel jongen. Dat komt door een combinatie van werkzaamheden en predatie. Tijdens of na de (vele) bewerkingen komen kraaien en meeuwen, ooievaars, reigers en roofvogels langs om op een glad afgewerkte maisakker hun kostje te halen, waaronder veel jonge weidevogels. Op vers geploegde en geëgaliseerde maisakkers en op vers gemaaide graslanden zijn jonge vogels een makkelijke prooi voor kraaien, meeuwen, reigers, ooievaars, zilverreigers en roofvogels! Het verdient daarom aanbeveling om de verliezen aan kuikens met aangepaste inrichting en/of beheer terug te dringen (zie hierna).

Mogelijkheden om de kuikenverliezen op mais- en grasland te beperken

Boeren en loonwerkers kunnen op maisland en op grasland heel goed meewerken aan minder verlies van kuikens. Hieronder worden een aantal suggesties gedaan, waarvoor de ANV **beheervergoedingen** geeft.

Boeren op akker-/maisland kunnen de akker- en weidevogels helpen door:

1. aanleg van faunaranden of braakstroken van 3-6-12 meter breedte = afsluiten Kievitpakket 1
2. uitstel van werkzaamheden, zoals ploegen en zaaien tot na half mei = afsluiten Kievitpakket 2
3. om nesten heen ploegen en zaaien
4. vakkundig verplaatsen van nesten

Voor de werkzaamheden 1 en 2 kunnen boeren een reële financiële vergoeding van de ANV krijgen.

Boeren op grasland kunnen de akker- en weidevogels helpen door:

1. in het vroege voorjaar bemesten van weidevogelrijk grasland met ruige mest = last-minute contract
2. niet maaien van grasstroken op weidevogelrijke percelen van minimaal 250 m² = last-minute contract
3. uitgesteld maaien op weidevogelrijke percelen tot 1, 8 of 15 juni = last-minute contract
4. van binnen naar buiten maaien (en NIET van buiten naar binnen)
5. het gebruiken van een 'wildredder' om vogels en (ree)wild tijdig op te jagen en aldus te 'redden'
6. langs slootkanten zeker een halve tot een hele meter gras laten staan
7. beweiding met koeien op grasland, dat grenst aan maisakkers.

Voor de werkzaamheden 1, 2 en 3 kunnen boeren een reële financiële vergoeding van de ANV krijgen.

Boeren die willen meedoen met een van de **Kievitpakketten** of in aanmerking willen komen voor een extra vergoeding via een **'last minute'-contract**, kunnen zich melden bij de coördinator van de ANV, **Otto Vloed-graven (06-28870603)**, of met een van de (deelgebieds)coördinatoren van WBO of WBW (zie **bijlage 1**).

Medewerking van boeren essentieel !

Naast nestbescherming dient ook de bescherming van jonge weidevogels een vast onderdeel te worden van onze integrale weidevogelbescherming. Om te komen tot goede bescherming van nesten en jongen is een actieve medewerking van de boer en loonwerker essentieel! Zij moeten wel financieel beloond worden voor overeengekomen beheermaatregelen in het veld. **Voor meer informatie:** zie www.inhetbinnenveld.nl

Door én na landbouwkundige werkzaamheden gaan nog steeds teveel weidevogelnesten verloren. Door meer en beter contact met boeren en loonwerkers willen de beide weidevogelwerkgroepen WBW en WBO daar zelf ook extra aan meewerken.

Door het geven van extra voorlichting aan boeren en loonwerkers vragen wij meer aandacht voor dit aspect. De nieuwe film **Weidevogels in het Binnenveld** kan daar in belangrijke mate aan bijdragen.

Naast van **binnen naar buiten maaien** is ook het **laten staan van grasstroken langs sloten** essentieel om jonge vogels te laten overleven.

Ook **uitgesteld maaien** en het **gebruik van een 'wildredder'** draagt bij aan vergroting van de overlevingskansen van de jonge vogels/dieren (HvP).

4. Samenwerking met andere partijen in het veld

De WBO werkt al **ruim 25 jaar** (!) nauw samen met **boeren en loonwerkers** aan behoud en bescherming van weidevogels in het Binnenveld. Deze samenwerking wordt elk jaar verder geïntensiveerd. Dit gebeurt via overleg, voorlichtingsavonden, start- en slotavonden, cursussen en koffietafelgesprekken. Bij slotavonden worden de resultaten van het broedseizoen geëvalueerd en de aanpak voor het nieuwe seizoen besproken. Gedurende het hele jaar is binnen en buiten het veld regelmatig contact met alle partijen die op enigerlei wijze bij ons akker- en weidevogelbeheerwerk betrokken zijn. Hieronder een korte opsomming van dit jaar.

De **Agrarische Natuur Vereniging Het Binnenveld** is sinds haar oprichting in 2011 een onmisbare partij in het Binnenveld. Sinds 2013 draait de coördinator van de WBO als adviseur mee in het Bestuur van de ANV. Via artikelen in de nieuwsbrief van de ANV draagt de WBO haar informatie over aan alle leden van de ANV. Onder leiding van voorzitter Jan Bouwhuis heeft de ANV zich in 2018 naar gemeentelijke en provinciale overheden ontwikkeld tot initiërende en coördinerende partij voor akker- en weidevogels in het Binnenveld.

De **Weidevogelbeschermingsgroep Binnenveld-West (WBW)** is onze partner in het westelijk deel van het Binnenveld. Sinds 2014 is Roelof de Jong de gedreven coördinator van de WBW. De WBW zet zich in voor zowel weidevogels als erfvogels (zwaluwen en uilen). Sinds 2014 is de samenwerking met WBW geïntensiveerd en ondersteunen WBO en WBW elkaar bij wederzijdse gebiedsplannen en overall-visies voor het Binnenveld. In de **inleiding** en het Vogel- en activiteitenlogboek (zie **bijlage 5**) vindt u een overzicht van al onze activiteiten.

De **Wildbeheereenheid De Vallei (WBE)** wordt ingeschakeld bij predatieoverlast van kraaien en vossen. De kraaienjacht is sinds 2005 vrij gegeven, de vossenjacht sinds 2007. Beide vormen van beheer blijken nodig om deze predatoren tot aanvaardbare aantallen terug te dringen (zie ook Weidevogelplan Binnenveld 2009). In **paragraaf 3.4.** leest u hoe wij daar in het Binnenveld in de afgelopen jaren aardig in geslaagd lijken te zijn.

Verder onderhoudt de WBO nauwe banden met **lokale natuur- en milieugroepen**, zoals de Vogelwerkgroepen van IVN-Ede en KNNV-Wageningen, de SME, het Wageningse Milieuoeverleg, Mooi Wageningen, de Werkgroep Milieubeheer Rhenen, de Stichting tot Behoud van de Veluwe Beken en Sprengen en het Steenuilenplatform Gelderse Vallei. Samen met hen maakt de WBO zich elk jaar sterk voor promotie en behoud van de kernkwaliteiten van het Binnenveld, waar de akker- en weidevogels een onmisbaar deel van uitmaken.

In 2018 heeft de WBO ook intensief contact gehad met **Waterschap Vallei en Veluwe** en de drie eigenaren van de Binnenveldse Hooilanden: **Staatsbosbeheer (SBB)**, **Stichting Mooi Binnenveld (SMB)** en **Coöperatie Binnenveldse Hooilanden (CBH)** over inrichting en beheer van de Binnenveldse Hooilanden en directe omgeving.

Alleen door een zienswijze op het Projectbesluit Binnenveldse Hooilanden hebben WBO en WBW een voet tussen de deur gekregen om geaccepteerd te worden als volwaardig gesprekspartner. Sinds eind 2018 is de WBO toegevoegd lid van de **Wetenschappelijke Adviescommissie van de SMB**, die adviseert over het Beheerplan en Monitoringplan van de Binnenveldse Hooilanden.

Nieuw infopaneel van de Binnenveldse Hooilanden

Voorts heeft de WBO bij de **projectgroep Binnenveldse Hooilanden** gepleit voor **kuikenland** op een 10-15 meter smalle strook van de Bennekomse Hooilanden langs de Kooiweg (eigendom SBB) via extensieve beweiding met winterharde rundersoorten (**zie arcering op onderstaande afbeelding**). Het zou een **voorbeeld** kunnen worden van Landbouwinclusieve natuur (LIN) voor meer kuikenland.

Ver-

der onderhoudt de WBO nauwe contacten met de **WERV-gemeenten**. Samen met de ANV Het Binnenveld overleggen WBO en WBW **jaarlijks** met de verantwoordelijke wethouders van de WERV-gemeenten. Ook in 2018 is de weidevogelbescherming in het Binnenveld financieel mogelijk gemaakt door de gemeentelijke bijdragen naar ratio van het aantal gevonden nesten en de tussentijds gesloten last-minute contracten.

In 2018 is ambtelijk contact geweest met de **gemeente Ede** (Groene Grens, Levend Landschap), met de **gemeente Wageningen** (Uitvoering Programma Buitengebied, Veensteegpopulieren) en met de **gemeenten Rhenen en Veenendaal** (Subsidie, Kavelruil-West) en met de **Gebiedscoöperatie O-gen** (Kavelruil-West).

De realisatie van de **Groene Grens** bij Veenendaal-Oost heeft inmiddels vorm gekregen en pioniersoorten, zoals Kleine Plevier, hebben ook in 2018 op meerdere plaatsen gebroed. Ook de IJsvogel wordt met regelmaat op meerdere plaatsen in het Binnenveld gezien.

Tenslotte mag ook de samenwerking met **Landschapsbeheer Gelderland (SLG)** niet onvermeld blijven. In 2018 heeft de WBO bij allerlei zaken vakkundige ondersteuning gehad van coördinator **Karen Hinkamp**. Dat geldt niet alleen voor de materiele hulp, maar ook om advies over inhoudelijke en financiële zaken. Dit laatste houdt onder meer verband met de GPS-registratie, de landelijke registratie van nesten, de mogelijke inzet van drones en de concrete invulling van Kievitpakketten.

5. Onderzoek, beleid en publiciteit

In 2018 is wederom heel hard gewerkt aan onderzoek en beleid voor akker-/weidevogels in het Binnenveld. Belangrijk accent lag dit jaar op de beïnvloeding van de natuurontwikkelingsplannen voor de Binnenveldse Hooilanden (BH). Ook het SOVON kievitkuikenonderzoek bij boer Jan van Ginkel kreeg in 2018 een vervolg. Tenslotte vroegen de Campusroute van de WUR en diverse Zonnevelden in het Binnenveld onze aandacht.

1. Natuurontwikkeling Binnenveldse Hooilanden (afgekort BH)

- WBO en WBW zijn **positief** over de komst van meer natuur in de hooilanden van het Binnenveld, **zolang dat niet ten koste gaat** van onze Wulpen, Tureluurs, Grutto's, **en onze weidevogelboeren!**
- Half jan 2018 hebben wij overleg gehad met provincie Gelderland **over de Natuurtoets** en de mogelijkheid om meer boeren te interesseren voor weidevogelbiotopen, **m.n. voor die van de Wulp**.
- Begin febr 2018 hebben wij en ANV overleg gehad met provincie Gelderland, Waterschap en Collectieven over **opzetten van een integraal Weidevogelplan** voor het hele Binnenveld.
- Begin mei 2018 hebben wij een **zienswijze ingediend tegen het Projectbesluit BH**, omdat wij geen gehoor vonden voor onze zorgen over bovengenoemde kritische weidevogelsoorten en hun biotoop.
- Half juni 2018 hebben wij overleg gehad met het Waterschap Vallei en Veluwe **over onze bezwaren en onze suggesties** voor aanpassing van inrichting en beheer BH ten gunste van onze weidevogels.
- Eind juli 2018 hebben wij overleg gehad met Stichting Mooi Binnenveld (SMB) over **de achtergrond** van onze zienswijze tegen projectplan BH. Dit leidt tot **lidmaatschap van WBO in WAC van SMB**.
- Half aug 2018 formuleerden WBO/WBW hun visie en wensen in **Nadere uitwerking zienswijze BH**.
- Half okt 2018 leverden WBO en WBW **tekst voor weidevogelparagraaf in Beheerplan BH**.
- Half nov 2018 overlegde WBO met Waterschap/aannemer over **fasering en planning inrichting BH**.
- Begin dec 2018 overlegde WBO met Wetenschappelijke Adviescie van SMB **over beheerplan BH**.

2. SOVON-kuikenonderzoek

Omdat de resultaten van het Jaar van de Kievit (2016) onvoldoende inzicht boden is in 2017 en 2018 vervolgonderzoek gedaan naar de overlevingskansen van Kievitkuijken. Boer Jan van Ginkel was wederom bereid om zijn maisland voor dit onderzoek open te stellen, waarvoor dank! De resultaten zijn nog niet eenduidig, maar laten toch grote verschillen zien tussen gras- en maisland. Voor beiden geldt wel, dat **randenbeheer en uitgestelde werkzaamheden** bijdragen aan een grotere overlevingskans voor jonge kieviten. Mede door dit onderzoek zijn **Kievitpakketten** vast onderdeel geworden van de beheerpakketten van Collectieven.

3. Campusroute van de WUR

De WBO verzet zich hevig tegen de komst van een autoweg door het Binnenveld met alle bijkomende geluidwerende en landschapsontsierende voorzieningen van dien. In dit verband heeft de WBO een **zienswijze** ingediend bij de provincie Gelderland. Tevens hebben wij de resultaten van de afgelopen 3 broedseizoenen (2016-2018) onder voorwaarden beschikbaar gesteld aan het ecologisch bureau Groene Ruimte. Naar onze mening is het **doortrekken van de Dreeslaan** als vierbaansweg tot Het Gesprek **in combinatie met een 'tidal-flow'** gedurende de ochtend- en avondspits naar/van de Campus over de Kieiekampsteeg en de Bornsesteeg ruimschoots **voldoende**. Volgens de laatste berichten is de doortrekking van de Dreeslaan tot Het Gesprek als extra variant aan het onderzoek toegevoegd.

4. Zonnevelden in het Binnenveld

De WBO verzet zich samen met de ANV tegen de komst van zonnevelden in het Binnenveld. Volgens ons moeten eerst alle schuren en daken belegd worden en moet dubbelruimtegebruik onderzocht worden, voordat wij onder voorwaarden kunnen instemmen met incidentele zonnevelden op agrarisch-landschappelijk ongeschikte locaties. Het gaat niet alleen om de zonnevelden van de WUR langs de Dijkgraaf/Langesteeg, maar ook om die bij de Haarwal in Wageningen **en** de Friesesteeg/Maatsteeg in Rhenen.

6. Conclusie en vooruitblik

Conclusies en aanbevelingen

Ondanks de extreem koude start hebben de weidevogels in het Binnenveld in 2018 een **bijzonder goed jaar** gehad. Met 82% uitgekomen nesten op een totaal van 392 gevonden legfels is dat een uniek resultaat! Onze vrijwilliger Harry Dekker vond dit jaar op Veenendaals grondgebied het 1^e Kievitsnest van het Binnenveld. Ardy Rekers en Harm Roseboom tekenden ook in 2018 voor de vondst van het 1^e ei van Grutto, Tureluur, Wulp. Ardy is en blijft binnen de WBO onze Wulpenman. De WBO blijft vechten voor behoud van onze Wulpenpopulatie, die het door de aanleg van het natuurgebied Binnenveldse Hooilanden bijzonder zwaar te verduren krijgt. In de Veenkampen broeden jaarlijks namelijk bijna al onze Wulpen (2018: 10 paar)!

Het **Weidevogelplan Binnenveld (2009)** voldoet nog steeds aan haar doelen, maar is op onderdelen verouderd. De weidevogelstand heeft nog steeds baat bij de gemeentelijke ondersteuning via legfel- en beheervergoedingen aan de circa 50 meewerkende boeren. Naast legfelvergoeding waren er in 2018 ook meerdere last-minute contracten voor **uitgesteld maaien** in de Veenkampen. Meer contact met boeren over de mogelijkheden van beheermaatregelen blijft ons devies! Het is van groot belang, dat wij samen met de boeren blijven zoeken naar de **juiste beheervormen** om de weidevogels in het Binnenveld optimaal te beschermen. Daarbij gaat het **niet alleen** om de bescherming van de nesten, **maar** in toenemende mate **ook** om de bescherming van de jongen! Niet alleen boeren en loonwerkers, maar ook andere terreinbeheerders, zoals SBB, SMB en CBH moeten actief meewerken aan behoud en verbetering van de weidevogelstand in het Binnenveld. Onze hoop is ook gevestigd op een toename van het aantal **beheercontracten**. Dan gaat het niet alleen om het aantal **last-minute contracten**, maar ook om de sinds 2016 via de Collectieven te boeken **Kievitpakketten**.

Mogelijke Kievitpakketten (A) en Lastminute contracten (B) zijn (via Otto Vloedgraven te regelen):

- **A: Randenbeheer:** aanleg van braakranden op maïsland, waarbij maïsakkers omzoomd worden door 3-6 meter brede kruidenranden voor de opvang van jonge weidevogels en tegelijkertijd ook foerageer- en broedgelegenheid voor Rode lijst-soorten, zoals Veldleeuwerik, Patrijs, Kwartel en Gele kwikstaart.
- **A: Uitgesteld werk:** uitstel van werkzaamheden op maïsland tot half mei.
- **B: Aangepast maaien:** stroken ongemaaaid gras als 'vluchtstrook'.
- **B: Uitgesteld of verlaat maaien:** maaien uitstellen tot juni of juli.

Gele Kwikstaart broedt op veel plaatsen in het Binnenveld (PP).

Vooruitblik voor 2019

In het broedseizoen 2019 wil de WBO verder werken aan de volgende **doelen en actiepunten**:

- a. Meer boeren interesseren voor een van de **Kievitpakketten** (gunstig voor Kievit, Patrijs en Gele Kwik).
- b. Meerdere **plasdraslocaties, opvang- en rustgebieden** tijdens aanleg van de BH (zie **Werkprotocol**).
- c. Optimale voorwaarden voor **weidevogelbeheer** in het **Beheerplan Binnenveldse Hooilanden**.
- d. Opstellen van een **nieuw Akker- en Weidevogelplan Binnenveld**, met ruimte voor **natuurboeren**.
- e. Verbetering van de **samenwerking** met boeren, loonwerkers, ANV, LTO, SBB, CBH en SMB.
- f. **Promotie van de kernkwaliteiten** van het Binnenveld via voorlichting, publiciteit en arrangementen.
- g. **Experimenteren met drones** ten behoeve van optimaal weidevogelbeheer bij boeren in het veld.
- h. **Verder onderzoek** naar de overlevingskansen van **kievitskuikens** in het Binnenveld.
- i. **Werving en opleiding** van een **nieuwe** generatie **vrijwilligers**, die ons werk kunnen voortzetten.
- j. Meer informatie over **Weidevogelbeheer** is te vinden op: <http://www.boerenlandvogelsnederland.nl/>

Bijlage 1. Deelnemende vrijwilligers WBO (**online gedeletet**)

Inzetbaarheid van vrijwilligers per deelgebied:

- 1 = deelgebied Noord
- 2 = deelgebied West
- 3 = deelgebied Oost
- 4 = deelgebied Zuid
- 0 = beperkt inzetbaar

Naam	Adres	Postcode/plaats	Tel. (mobiel)
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Bijlage 2. Deelnemende agrarische en loonbedrijven (online gedeletet)

[illegible]

[illegible]

					1318- 514154

Ochtendnevel over de Bennekomse Hooilanden
gezien vanaf het fietspad langs de Grift (HvP)

Bijlage 3a. Legsels per bedrijf WBO 2018

Selectie: GL09 Weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost 2018

Bedrijf: Achterstraat , R.

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Grutto	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	4	4	3	1	75.00	1	0	0	0	0	0
Wulp	5	5	5	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	11	11	10	1	90.91	1	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			90.91	9.09		9.09	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Aantal: 3

Bedrijf: Adams, J.W.

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Gele kwikstaart	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	13	13	8	5	61.54	4	0	1	0	0	0
Scholekster	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Tureluur	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Wulp	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	17	17	12	5	70.59	4	0	1	0	0	0
% van bekend resultaat			70.59	29.41		23.53	0.00	5.88	0.00	0.00	0.00

Aantal: 5

Bedrijf: Baren, C.J.D. van

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Aantal: 1

Bedrijf: Boon, R

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	5	5	4	1	80.00	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	5	5	4	1	80.00	1	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			80.00	20.00		20.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Braafhart , H.

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	8	7	5	2	71.43	1	0	0	1	0	0
Wulp	1	1	0	1	0.00	0	0	1	0	0	0
Subtotaal	9	8	5	3	62.50	1	0	1	1	0	0
% van bekend resultaat			62.50	37.50		12.50	0.00	12.50	12.50	0.00	0.00

Aantal: 2

Bedrijf: Broek, Gebr. van de

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Craats, R van de

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	26	26	24	2	92.31	1	0	0	1	0	0
Subtotaal	26	26	24	2	92.31	1	0	0	1	0	0
% van bekend resultaat			92.31	7.69		3.85	0.00	0.00	3.85	0.00	0.00

Aantal: 1

Bedrijf: Daniëls, S

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	3	3	1	2	33.33	0	0	0	2	0	0
Subtotaal	3	3	1	2	33.33	0	0	0	2	0	0
% van bekend resultaat			33.33	66.67		0.00	0.00	0.00	66.67	0.00	0.00

Aantal: 1

Bedrijf: Ginkel (E3), J van

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Gele kwikstaart	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Grutto	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	44	44	36	8	81.82	1	0	0	5	0	2
Tureluur	6	6	6	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Wilde eend	1	1	0	1	0.00	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	54	54	45	9	83.33	2	0	0	5	0	2
% van bekend resultaat			83.33	16.67		3.70	0.00	0.00	9.26	0.00	3.70

Aantal: 5

Bedrijf: Ginkel (V4), J van

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Wulp	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Aantal: 1

Bedrijf: Groeneveld, R

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	2	2	1	1	50.00	0	0	0	1	0	0
Subtotaal	2	2	1	1	50.00	0	0	0	1	0	0
% van bekend resultaat			50.00	50.00		0.00	0.00	0.00	50.00	0.00	0.00

Aantal: 1

Bedrijf: Haren, J. van

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Patrijs	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	6	6	6	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Aantal: 2

Bedrijf: Jochemsen, E.C.

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	10	10	4	6	40.00	1	0	0	5	0	0
Subtotaal	10	10	4	6	40.00	1	0	0	5	0	0
% van bekend resultaat			40.00	60.00		10.00	0.00	0.00	50.00	0.00	0.00

Bedrijf: Joosten, A.J.

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Grutto	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	4	4	3	1	75.00	1	0	0	0	0	0
Wulp	1	1	0	1	0.00	0	0	1	0	0	0
Subtotaal	6	6	4	2	66.67	1	0	1	0	0	0
% van bekend resultaat			66.67	33.33		16.67	0.00	16.67	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Joosten, H

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	20	20	10	10	50.00	9	0	0	1	0	0
Subtotaal	20	20	10	10	50.00	9	0	0	1	0	0
% van bekend resultaat			50.00	50.00		45.00	0.00	0.00	5.00	0.00	0.00

Bedrijf: Kroesbergen, J

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	5	5	4	1	80.00	1	0	0	0	0	0
Scholekster	1	1	0	1	0.00	1	0	0	0	0	0
Tureluur	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	7	7	5	2	71.43	2	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			71.43	28.57		28.57	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Aantal: 3

Bedrijf: Laar, E.J. van

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	7	7	7	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	7	7	7	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Laar, T van

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Gele kwikstaart	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	14	14	14	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Tureluur	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	17	17	17	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Aantal: 3

Bedrijf: Mast, R van der

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Pol, W J. van de

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	9	9	7	2	77.78	1	0	0	1	0	0
Subtotaal	9	9	7	2	77.78	1	0	0	1	0	0
% van bekend resultaat			77.78	22.22		11.11	0.00	0.00	11.11	0.00	0.00

Aantal: 1

Bedrijf: Pool, L.M.M

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Eend onbekend	1	1	0	1	0.00	1	0	0	0	0	0
Grutto	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	2	2	1	1	50.00	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	4	4	2	2	50.00	2	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			50.00	50.00		50.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Aantal: 3

Bedrijf: Scheur, E van de

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	6	6	5	1	83.33	0	0	0	1	0	0
Subtotaal	6	6	5	1	83.33	0	0	0	1	0	0
% van bekend resultaat			83.33	16.67		0.00	0.00	0.00	16.67	0.00	0.00

Aantal: 1

Bedrijf: Schimmel , B.

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Aantal: 1

Bedrijf: Schothorst, M

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Aantal: 1

Bedrijf: Steenbergen, G.J. van

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	3	3	2	1	66.67	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	3	3	2	1	66.67	1	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			66.67	33.33		33.33	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Stempvoort, T. van

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	13	11	8	3	72.73	0	0	0	3	0	0
Subtotaal	13	11	8	3	72.73	0	0	0	3	0	0
% van bekend resultaat			72.73	27.27		0.00	0.00	0.00	27.27	0.00	0.00

Bedrijf: Unifarm Droevendaal (AS)

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Gele kwikstaart	6	6	6	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	5	5	3	2	60.00	1	0	0	0	0	1
Patrijs	14	14	14	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	25	25	23	2	92.00	1	0	0	0	0	1
% van bekend resultaat			92.00	8.00		4.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.00

Aantal: 3

Bedrijf: Unifarm klei (FE),

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Grutto	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Wulp	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	6	6	6	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Aantal: 3

Bedrijf: Unifarm zand (GD1),

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Gele kwikstaart	24	22	22	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	6	6	5	1	83.33	1	0	0	0	0	0
Patrijs	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	33	31	30	1	96.77	1	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			96.77	3.23		3.23	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Aantal: 3

Bedrijf: Unifarm zand (GD2),

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Gele kwikstaart	10	9	9	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	19	18	17	1	94.44	0	0	0	1	0	0
Patrijs	6	6	6	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Scholekster	1	1	0	1	0.00	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	36	34	32	2	94.12	1	0	0	1	0	0
% van bekend resultaat			94.12	5.88		2.94	0.00	0.00	2.94	0.00	0.00

Aantal: 4

Bedrijf: Veenendaal, G.

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Versteeg, W.C.

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Gele kwikstaart	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	13	13	8	5	61.54	3	0	2	0	0	0
Subtotaal	14	14	9	5	64.29	3	0	2	0	0	0
% van bekend resultaat			64.29	35.71		21.43	0.00	14.29	0.00	0.00	0.00

Aantal: 2

Bedrijf: Vlastuin, C van

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	7	7	7	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	7	7	7	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bedrijf: Willemsen,

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	21	21	16	5	76.19	0	0	0	1	0	4
Scholekster	1	1	0	1	0.00	0	0	0	0	0	1
Subtotaal	22	22	16	6	72.73	0	0	0	1	0	5
% van bekend resultaat			72.73	27.27		0.00	0.00	0.00	4.55	0.00	22.73

Aantal: 2

Totaal	392	385	316	69	82.08	33	0	5	23	0	8
% van bekend resultaat			82.08	17.92		8.57	0.00	1.30	5.97	0.00	2.08

Bloemrijke hooilanden zijn ook landschappelijk waardevol (HvP).

Bijlage 3b. Legsels per bedrijf - groep Koudijs 2018

Selectie: GL53 Groep Ederveen-Lunteren 2018

Bedrijf: Bos, G.

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	15	15	12	3	80.00	2	0	1	0	0	0
Subtotaal	15	15	12	3	80.00	2	0	1	0	0	0
% van bekend resultaat			80.00	20.00		13.33	0.00	6.67	0.00	0.00	0.00

Aantal: 1

Bedrijf: Dijk, Fam. D. van

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	23	23	17	6	73.91	4	0	1	1	0	0
Subtotaal	23	23	17	6	73.91	4	0	1	1	0	0
% van bekend resultaat			73.91	26.09		17.39	0.00	4.35	4.35	0.00	0.00

Aantal: 1

Bedrijf: Ploeg, W.

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Scholekster	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Aantal: 2

Bedrijf: Veldhuizen, Fam. R.

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	21	21	14	7	66.67	4	0	3	0	0	0
Subtotaal	21	21	14	7	66.67	4	0	3	0	0	0
% van bekend resultaat			66.67	33.33		19.05	0.00	14.29	0.00	0.00	0.00

Aantal: 1

Totaal	61	61	45	16	73.77	10	0	5	1	0	0
% van bekend resultaat			73.77	26.23		16.39	0.00	8.20	1.64	0.00	0.00

Bijlage 3c. Legsel per bedrijf – Groep Van den Berg 2018

Selectie: GL51 Groep De Valk 2018

Bedrijf: Bosch, J.

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Aantal: 1

Bedrijf: Hardeman, A.

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Aantal: 1

Bedrijf: Top, N. van den

<u>Soort</u>	<u>Totaal</u>	<u>Bekend</u>	<u>Uit</u>	<u>Niet uit</u>	<u>% uit</u>	<u>Pred.</u>	<u>Bew.</u>	<u>Werk.</u>	<u>Verl.</u>	<u>Ov.</u>	<u>Onb.</u>
Kievit	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

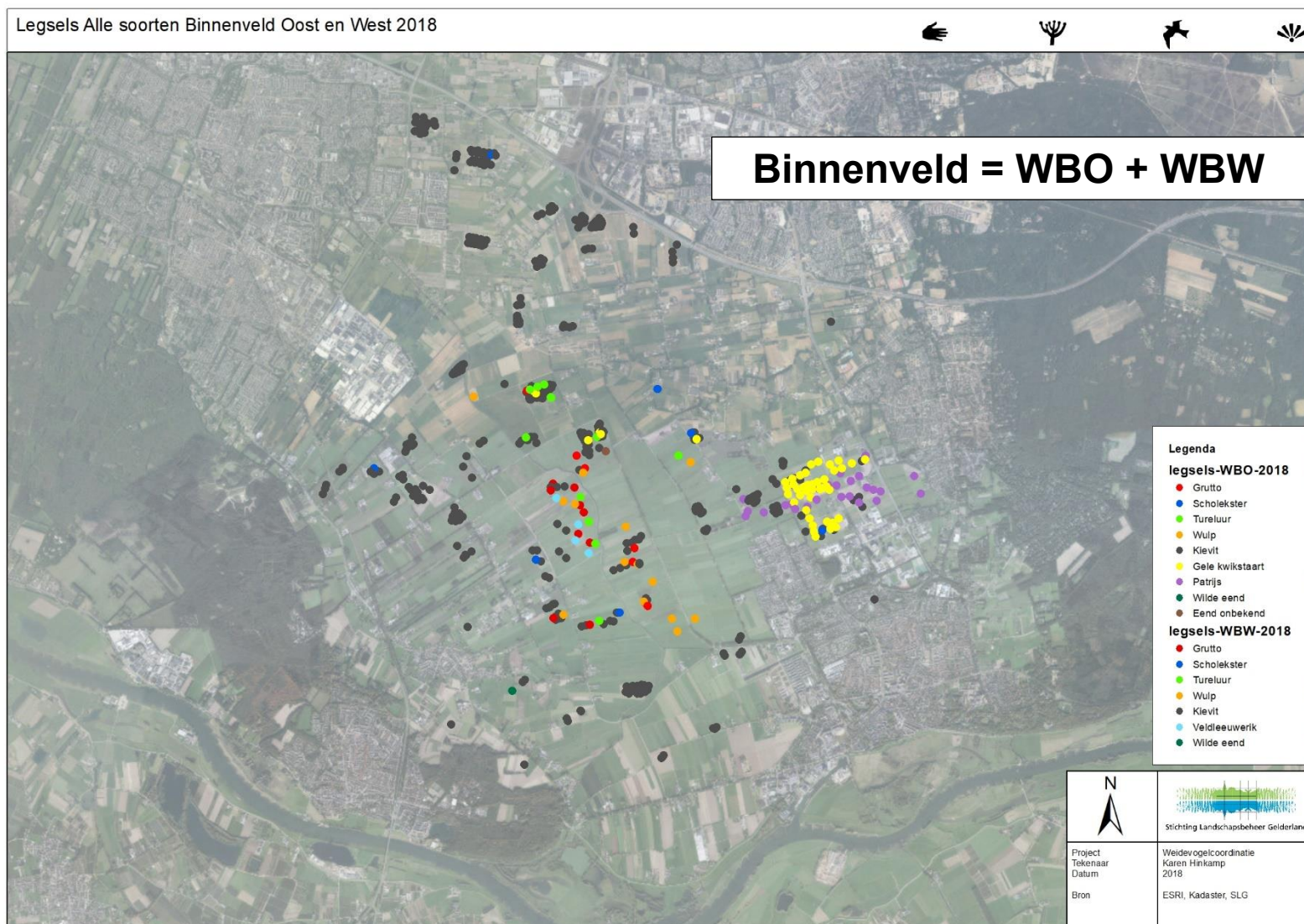
Aantal: 1

Totaal	11	11	11	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Bijlage 4a. Overzichtstabel resultaten Binnenveld-Oost 2002-2018 = Boerenland

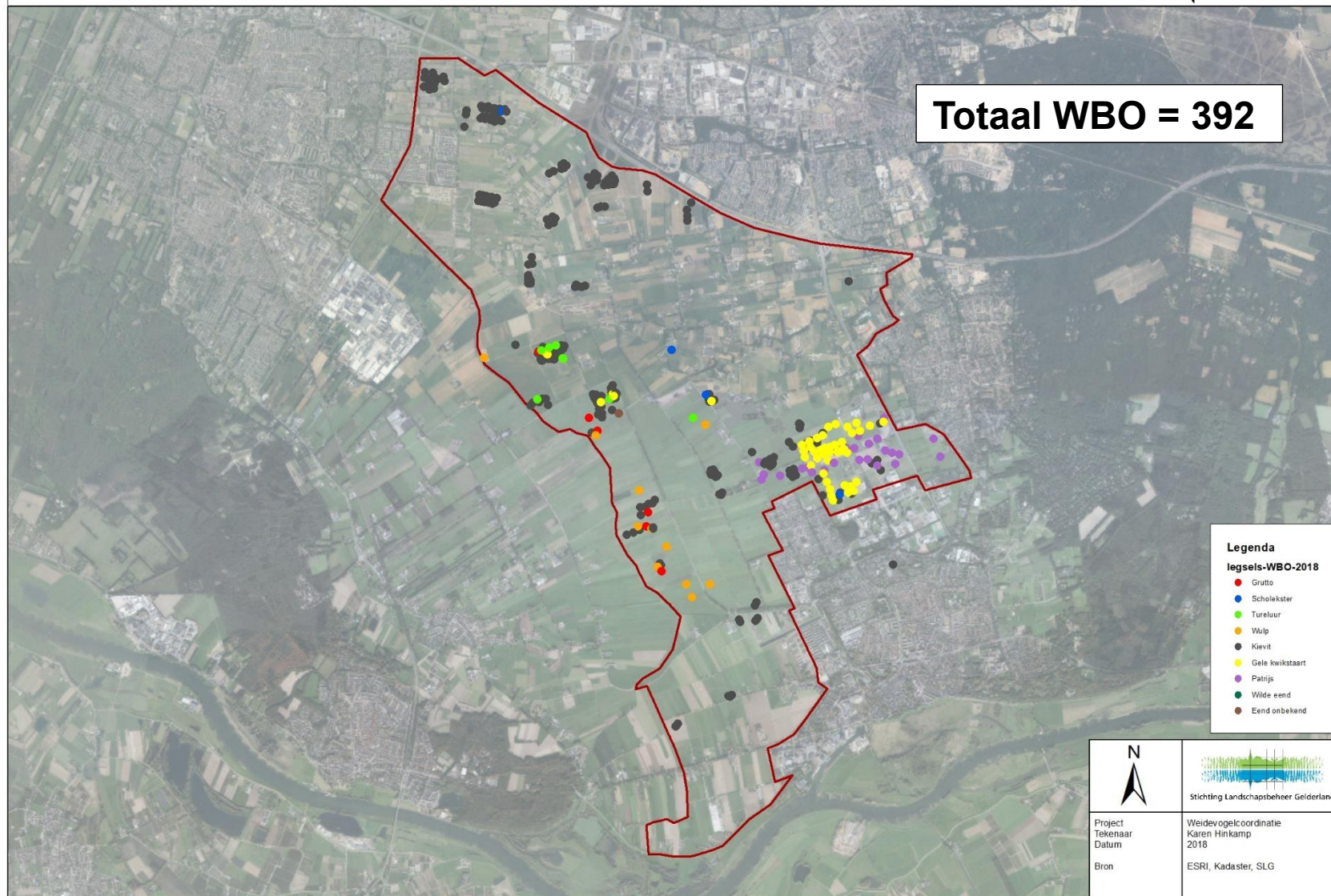
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Beschermde ha	660	450	750	750	750	750	800	850	900	1000	1100	1200	1200	1250	1250	1250	1200
Vogelsoort																	
• Bergeend	?	?	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
• Slobeend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
• Dodaars	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	?	-	-	-	-	?
• Fazant	?	?	1	-	-	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
• Graspieper														2	2	5	?
• Paapje													1	1	1	1	?
• Gele Kwik	-	-	-	-	1	2	?	?	?	?	?	?	?	?	?	34	46
• Grutto	10	7	7	2	5	5	4	1	2	6	4	9	3	10	17	16	7
• Kievit	222	240	245	194	218	196	249	276	259	210	253	240	298	368	332	360	288
• Kl. Plevier	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	?	?	3	?	?	?	?
• Patrijs	?	?	1	1	2	?	1	2	?	1	-	-	-	1	6	14	25
• Roodborsttapuit														2	2	1	?
• Scholekster	7	?	5	5	6	9	8	9	3	6	4	4	4	3	2	1	4
• Tureluur	2	2	2	1	2	2	4	6	4	2	3	5	3	8	7	9	9
• Veldleeuwerik.	-	-	-	1	-	?	?	?	?	?	-	-	-	?	?	?	?
• Wilde eend	?	?	4	3	1	?	1	?	4	2	-	1	1	1	1	2	1
• Wulp	4	1	1	1	5	3	4	6	10	6	5	5	7	8	9	9	11
Totaal nesten	245	250	267	208	240	217	271	301	288	233	270	264	320	404	379	453	392
Resultaat bekend	216	227	256	175	221	211	253	286	287	233	270	264	320	404	374	453	384
Wel uit	114	43	50	25	114	75	142	215	191	129	139	204	177	276	298	345	315
% wel uit	53 %	19%	20%	14%	52%	35%	56%	75%	66%	55%	52%	77%	55%	68%	80%	76%	82%
Niet uit	102	184	206	150	107	136	111	71	96	104	131	60	143	128	76	108	69
% niet uit	47%	81%	80%	86%	48%	65%	44%	25%	34%	45%	48%	23%	45%	32%	20%	24%	18%

Bijlage 4b. Totaalbeeld alle soorten Binnenveld 2018 (excl. SBB-terreinen in Oost)

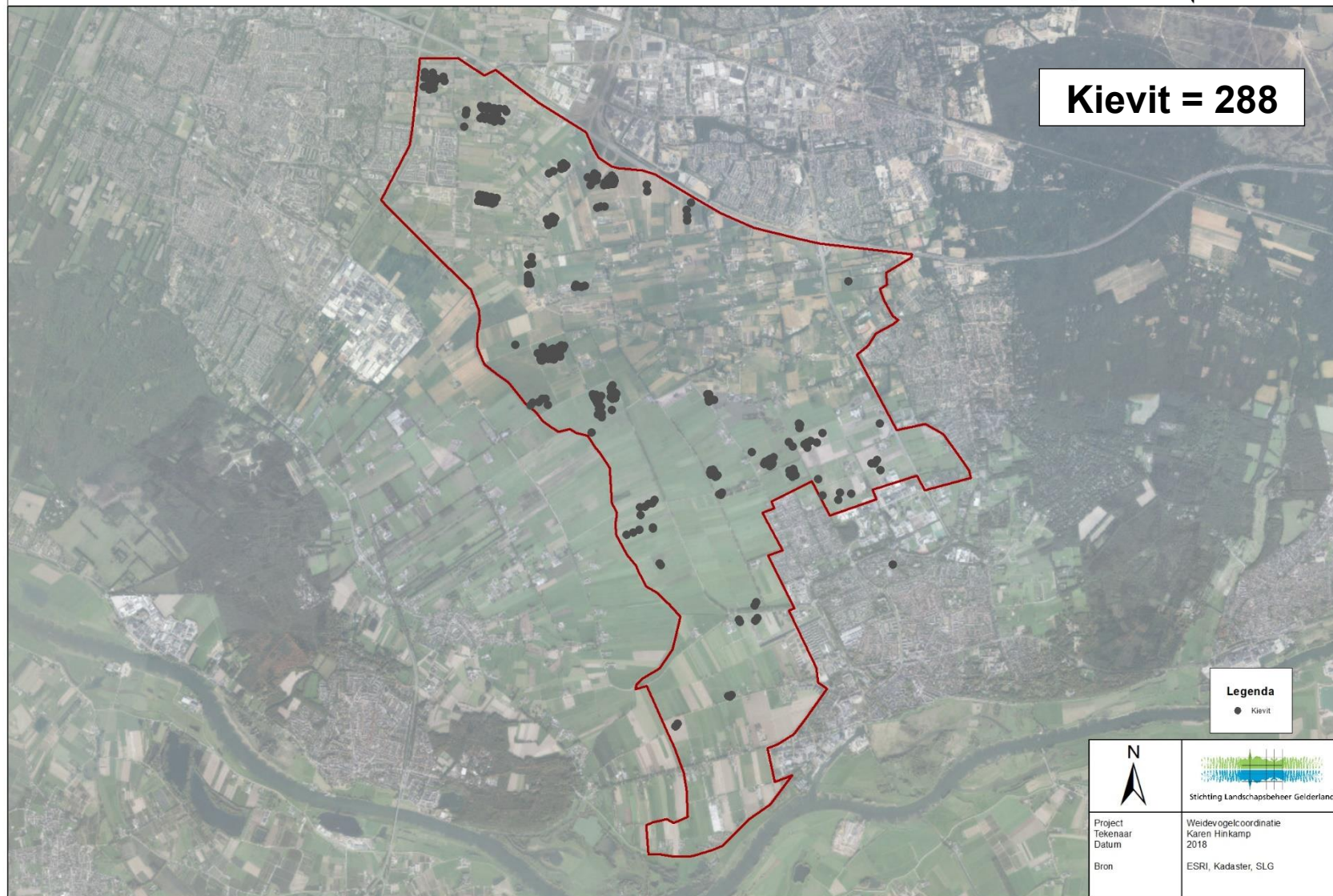

Totaal WBO = 392

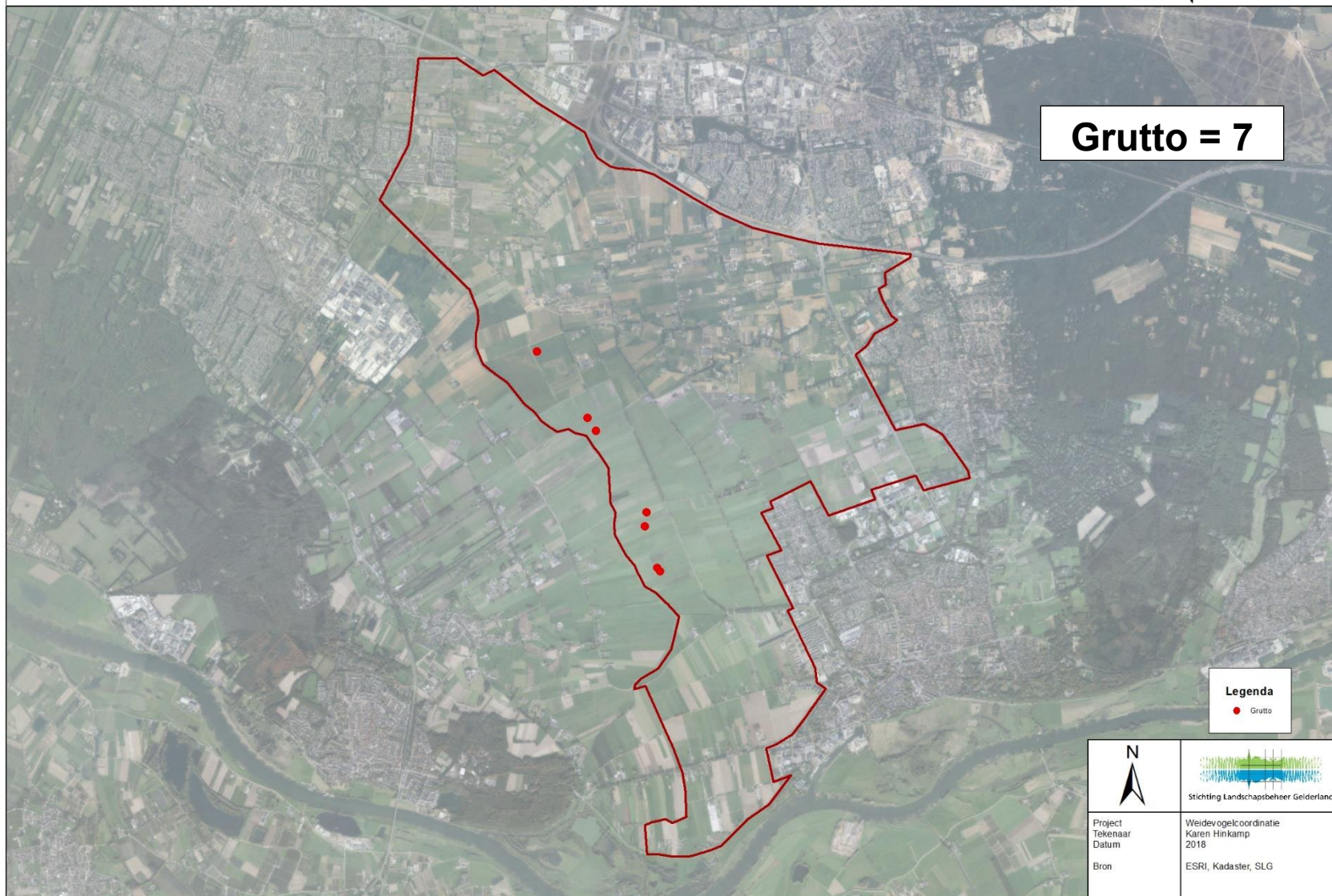

Kievit = 288

Grutto = 7

Tureluur = 9

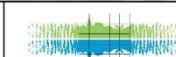
Legenda

● Tureluur

Project
Tekenaar
Datum

Bron

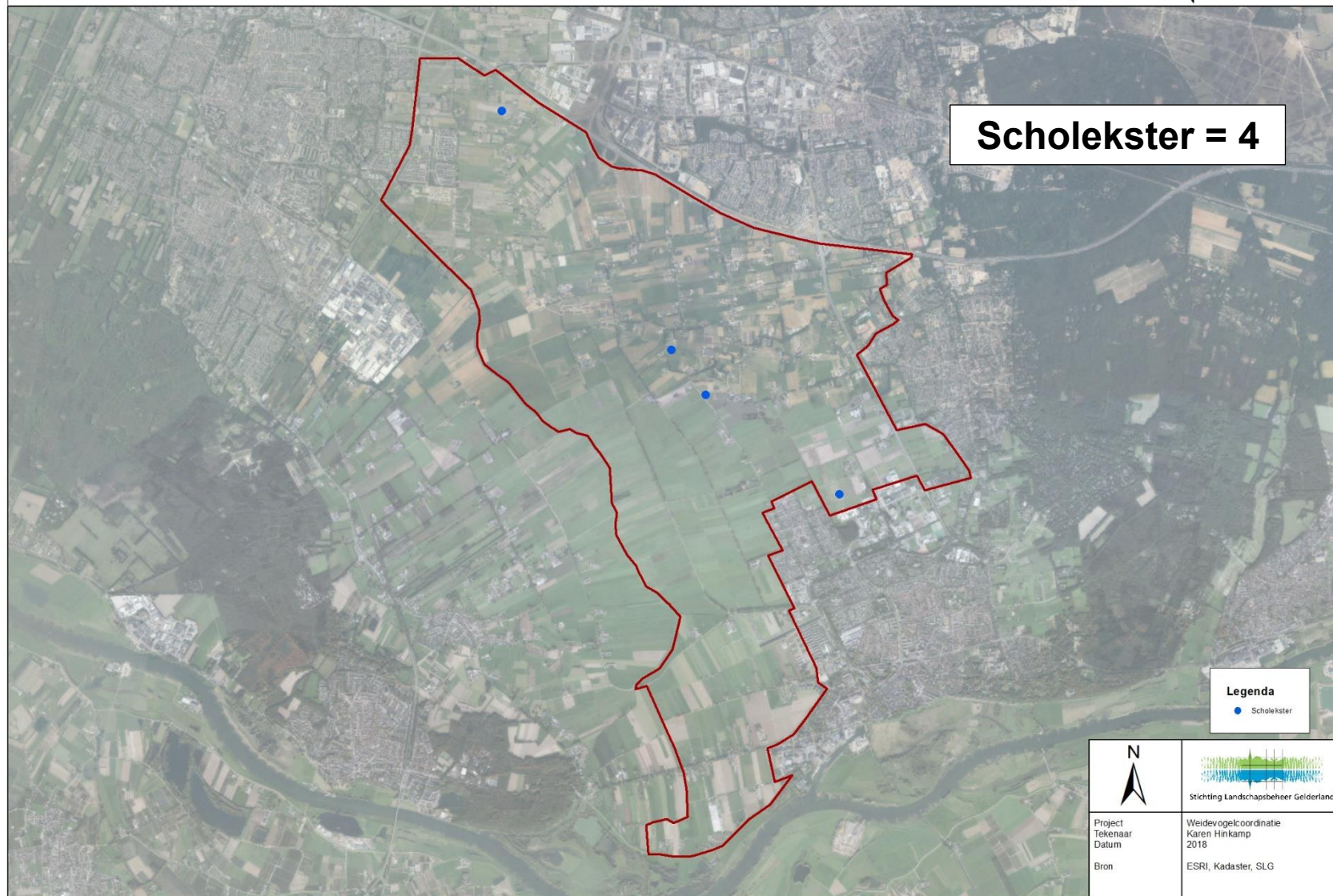
Stichting Landschapsbeheer Gelderland

Weidevogelcoördinatie
Karen Hinkamp
2018

ESRI, Kadaster, SLG

Scholekster = 4

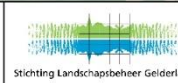
Wulp = 11

Legenda

● Wulp

Project
Tekenaar
Datum
Bron

Weidevogelcoördinatie
Karen Hinkamp
2018
ESRI, Kadaster, SLG

Bijlage 5: Vogel- en activiteitenlogboek 2018

JANUARI

- 11/1: KNNV-Wageningen met Huiszwaluwlezing in het kader van het Jaar van de Huiszwaluw 2018
- 17/1: Overleg ANV/WBO/WBW met pr. Gelderland over Natuurtoets en Weidevogelbeheer Binnenveld
- 17/1: Overleg ANV/WBO met wethouder gemeente Wageningen over integraal ANLB-Binnenveld.
- 22/1: WBO-presentatie over terugmelding weidevogelresultaten 2017 aan personeel/leiding Unifarm
- 24/1: Steenuilenplatform Gelderse Vallei met nieuwe afspraken over Uilenbroedseizoen 2018
- 30/1: Overleg ANV/WBO met LTO over extra mogelijkheden voor agrarisch natuur/weidevogelbeheer

FEBRUARI

- 6/2: Overleg ANV/WBO/WBW met pr. Gld/ WS V&V/Collectieven over Weidevogelplan Binnenveld
- 16/2: 1^e duikelende Kieviten bij Jan van Ginkel zijn voorbode vroege start broedseizoen
- 19/2: Jaarverslag WBO 2017 naar de drukker en verstuurd aan boeren
- 24/2: SLG-startdag provinciale weidevogelbescherming Gelderland te Bemmel
- 25/2: Plotselinge koude golf tot 3/3 met strenge vorst leidt tot diverse Kievit-slachtoffers (**foto**)

MAART

- 1/3: Weeklang schaatsen op natuurijs (na nachtvorsten van -6 tot -9)
- 7/3: Startavond WBO op biologisch proef- en leerbedrijf Droevendaal
- 9/3: 1^e Overleg Werkgroep Weidevogelbeheer Binnenveld over integraal weidevogelbeheer
- 11/3: Gemeente Barneveld lijkt bereid tot een eigen Weidevogelbeheerplan (zie ook **najaar 2018**)
- 14/3: 1^e Kievitse van Nederland gevonden in de **provincie Zuid-Holland!**
- 16/3: 1^e Kievitse van het Binnenveld in gemeente Veenendaal gevonden door Harry Dekker (**foto**)
- 25/3: 1^e roepende Grutto's en 1^e parende Tureluurs in het Binnenveld
- 26/3: 1^e Kievitse van de gemeente Ede gevonden door Nanne Galema
- 29/3: 1^e Kievitse van de gemeente Wageningen gevonden door Hans van der Velden **(+)** (**foto**)

APRIL

- 1/4: Vervolg Kievit kuikenonderzoek SOVON / NIOO bij Jan van Ginkel
- 3/4: Naast Kieviten ook Veldleeuwerik, Tapuit, Gele Kwik, Tureluurpaar op hoek Werftweg/Veensteeg
- 7/4: 1^e Boeren- en Huiszwaluwen terug op het erf van Jan van Ginkel; 50% 1 maand later!
- 8/4: 1^e Velduil gezien in het Binnenveld, alsmede groep van 10 Wulpen langs de Werftweg
- 11/4: 1^e Wulpennest van het Binnenveld gevonden door Ardy Rekers
- 12/4: 1^e Scholeksternest gevonden in Gelderland
- 16/4: Wederom Velduil gezien langs Nieuwe Steeg
- 16/4: Kavelruil Binnenveld-West afgerond
- 18/4: Overleg ANV/WBO met wethouder gemeente Ede over ANLB-Binnenveld uitgesteld (formatie)
- 26/4: 1^e Gierzwaluwen gezien in Bennekom
- 28/4: Veel 1^e legsels van Kievitsnesten zijn uit en zorgen voor veel jonge kievitpullen in het veld!

MEI

- 2/5: 1^e Gierzwaluwen terug uit het verre zuiden!
- 6/5: auto in sloot bij fietsbrug over de Grift (**foto**)
- 11/5: Gele Kwikstaart op markeerstok op maisperceel bij de Bruxvoort
- 14/5: 1^e roepende Koekoek gezien
- 15/5: Huiszwaluwenlezing bij Jan van Ginkel door Henk van Paassen (35 deelnemers)
- 16/5: Wederom Velduilen waargenomen in het Binnenveld
- 20/5: 1^e Blauwborst gezien langs de Grift in Binnenveld
- 20/5: 1^e Wulp met 4 jongen gezien in Binnenveld
- 23/5: 20 Weidevogelbordjes SLG opgehangen rondom percelen Jan van Ginkel
- 24/5: Buizerd in gevecht met 2 Eksters, omdat Bui een van hun jongen heeft gepakt (Kraatsweg)
- 27/5: Heel veel rietvogels te horen vanaf het fietspad langs de Grift

JUNI

- 11/6: WBO en WBW geven mondelinge toelichting op zienswijze Projectbesluit bij WS V&V-Leusden
→ ANV, LTO en IVN-Ede en IVN-Veenendaal steunen WBO/WBW in hun zienswijze!
- 12/6: Schatting: 2-3 broedparen Velduil in het Binnenveld
- 20/6: Boer Van Laar laat bij maaien 1 meter brede grasstroken langs sloten staan voor kuikenopvang!
- 28/6: 57 Huiszwaluwnesten geteld op het erf bij Jan van Ginkel (**foto**)

- 29/6: Weidevogelexcursie voor landelijke LTO-delegatie in het Binnenveld (**foto**)
- 30/6: Begin van uitzonderlijk warme en droge periode van 8 weken (constant 25-35 graden)

JULI

- 8/7: Ook meerdere gezinnen vliegvlugge Kievitjongen gezien in de Blauwe Kamer
- 8/7: Grote Lepelaarskolonie broedt bij Vogelhut Blauwe Kamer
- 11/7: Grote groep Kieviten bij brug over de Grift (**foto**)
- 19/7: Antwoordbrief van WS V&V op zienswijze weidevogelwerkgroepen
- 23/7: Gierzwaluwen zijn alweer vertrokken
- 24/7: Overleg WBO/WBW met Stichting Mooi Binnenveld over (nadere) zienswijze WBO/WBW
→ Resultaat: WBO krijgt rol in WAC van Stichting Mooi Binnenveld
- 25/7: 3 Boomvalken boven LYNX te Wageningen
- 30/7: Scholekster met jongen op dak van Bidfood te Ede

AUGUSTUS

- 8/8: 2 Boomvalken boven Boerderij De Hooilanden aan de Slagsteeg 20
- 15/8: Huiszwaluw aan Rijnsteeg 9 bouwt nu nog een nest ... dat is wel heel erg laat in het seizoen
- 16/8: Nadere uitwerking zienswijze WBO/WBW op Projectplan Binnenveldse Hooilanden
- 20/8: Brief WBO/WBW aan partners BH over intrekken zienswijze en met bijsluiten Nadere uitwerking

SEPTEMBER

- 1/9: Grote groepen kieviten verzamelen zich op weilanden langs de A12
- 2/9: Op de proefvelden Unifarm broedden dit jaar zeker 24 Patrijzen en 40 Gele Kwikstaarten
- 12/9: Slotavond WBO/WBW met lezing Natuurontwikkeling Arkemheen op De Hooilanden (**foto**)
- 29/9: Christ Elsten telt op 1 dag 42 Patrijzen op locatie in het Binnenveld
- 30/9: WBO levert gegevens aan Joop Adams voor subsidieaanvraag gemeente Ede en Wageningen

OKTOBER

- 4/10: Overlijden WBO-vrijwilliger Hans van der Velden, vinder van het 1^e Wageningse kievitsei in 2018
- 10/10: 2^e Overleg Werkgroep Weidevogelbeheer Binnenveld over ANLB en Natuurinclusieve landbouw
- 15/10: Alle 25 WBO-vrijwilligers krijgen een exemplaar van het nieuwe boek De Kievit
- 16/10: WBO/WBW leveren Beheerparagraaf weidevogels voor Beheerplan Binnenveldse Hooilanden
- 17/10: Overleg kernteam WBO over perceelaanduidingen en aanvullende veldwaarnemingen
- 18/10: B&W Barneveld akkoord met Weidevogelbeheerplan Barneveld 2019-2020
- 31/10: Overleg met afzonderlijke boeren voor Kievitpakketten op maisland in 2019
- 31/10: WMR-avond over Projectplan Binnenveldse Hooilanden te Veenendaal

NOVEMBER

- 5/11: Overleg WBO met pr.v. Gelderland over levering inventarisatiegegevens voor PIP-Campusroute
- 9/11: Overleg WBO met gemeente Wageningen over Uitvoeringsplan Buitengebied
- 12/11: Overleg WBO met Uitvoerders Projectplan Binnenveldse Hooilanden → zie verslag: plasdras?
- 13/11: Overleg ANV/WBO met CDA-fractie over zonneweides Dijkgraaf/Langesteeg
- 14/11: Kap 2^e fase Veensteegpopulieren; afronding voor 1 december 2018 (**foto**)
- 17/11: Overleg WBO met gemeente Ede over agenda ANV-overleg met wethouder op 7/12
- 19/11: Zeldzame Notenkraker zet de boel op stelten in Wageningen-West
- 25/11: Bladkoning in Lindelaan triggert weeklang de leden van de VWG-Ede
- 30/11: Laatste peppel van de Veensteeg wordt geveld (**foto**)

DECEMBER

- 1/12: WBO tekent Petitie tegen Kievitenjacht in Frankrijk!
- 6/12: Overleg WBO met Wetenschappelijke Adviescommissie Stichting Mooi Binnenveld
- 7/12: Overleg ANV/WBO met gemeente Ede over ANLB-Binnenveld

Meer informatie: Wie de vogelstand in het Binnenveld op de voet / dagelijks wil volgen, wordt uitgenodigd om naar de website van de WBO www.inhetbinnenveld.nl te gaan, waar je onder de knop **WAARNEMINGEN** op de bovenste regel DUBBEL moet KLIKKEN. Daar kun je de gewenste vogelsoort invullen en op OK drukken. Kijk ook even op **Fotoselectie Peter Pfeifer** voor website www.inhetbinnenveld.nl

Dit jaarverslag is mede mogelijk gemaakt door:

- AGRARISCH LOONWERK
- VERHUUR VAN GRONDVERZET MACHINES
- GRONDVERZETWERKZAAMHEDEN
- GEWASVERZORGING
- MESTDISTRIBUTIE

Cuneraweg 129
3911 RG Achterberg

Tel. 0317 - 612039
Fax. 0317 - 612650

www.loonbedrijfrau.nl
info@loonbedrijfrau.nl

JAN RAUW & Zn. B.V.

AGRARISCH LOON- EN GRONDVERZETBEDRIJF

INCK

Bakkerij ten Veen

"De echte warme bakker in het binnenveld"

Diverse soorten
groot en klein brood

Gesorteerd gebak

Streekproducten

Taarten

Belegde
broodjes

Dijkgraaf 24 ~ 6721 NK Bennekom ~ 0318-414451

Eikenlaan 5 ~ 6721 DM Bennekom ~ 0318-419407

www.bakkerijtenveen.nl

Dit jaarverslag is mede mogelijk gemaakt door:

v.o.f. Van Haren
Loon- en Grondverzetbedrijf
Bennekom
Tel. (0318) 41 49 67
Mobiel 0653 - 50 37 50

POSTSERVICE

bereikt iedereen!

- Postbezorging
- Huis aan huis
- Mailservice
- Koeriersdiensten
- Facilitair

 Postadres
Postbus 142
6700 AC Wageningen

 0317-421832
 info@postservice.nl
 www.postservice.nl

Vestiging Wageningen
Industrieweg 40
6702 DR Wageningen

Vestiging Arnhem
Blankenweg 40
6827 BW Arnhem